

အစ္စလာမ့် ဓလေ့ထုံးကျမ်းမူရင်း

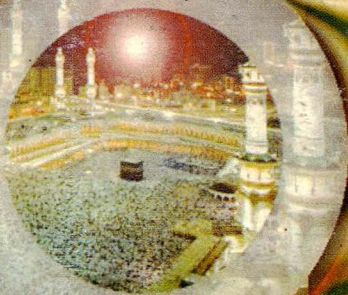
အိမာန်

နမာဇ်

ဆွာင်မ်

ဇကာသ်

ဟဂျ်

စိစဉ်သူ

မော်လာနာ ဟာမိင် အပ်ဒွယ်ကာဒိရ်

အာဇ္ဇာလောပိ

မဇ္ဈိမကြီးငါးရပ်

အိဟန်

နမားဇ်

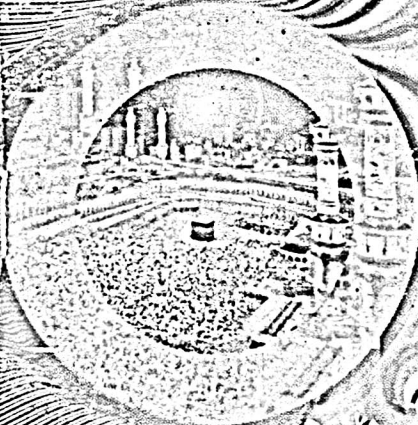
ဆွာင်ပိ

ကေားသ်

စိစဉ်သူ

မော်လာနာ ဟာပိင် အပ်ဒွယ်ကာဒိုဂ်

ဟဂျ်

အစ္စလာမ့်မဏ္ဍိုင်ကြီးငါးရပ်

အီမန်

နမားဇ်

ဆွောင်မ်

ဇကားသ်

ဟက်ျ

စီစဉ်သူ

မော်လာနာ ဟာဖိဇ် အဗ်ဒွလ်ကာဒိရ်

احكام الايمان

သောဝ်ဟီးဒ်

အစ္စလာမ်သာသနာတော်၏ အခြေခံမဏ္ဍိုင်မှာ သောဝ်ဟီးဒ်တစ်ဆူတစ်ပါးတည်းကိုသာ ဝန်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ သောဝ်ဟီးဒ်အပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဒုစရိုက်များပလပ်သွားသည်။ သောဝ်ဟီးဒ် ယုံကြည်ချက်ကို လက်ခံနာယူသေဆုံးသူသည် ဂျန္နသ်သို့ဝင်ခွင့်ရမည်။ တစိတ်တလက်ဖြင့် သောဝ်ဟီးဒ်ကို သက်သေထွက်ဆိုလျှင် ဂျဟန္နမ် ဟရာမ်ဖြစ်သွားသည်။ သောဝ်ဟီးဒ်ကို လက်ခံသူအား တမန်တော်မြတ်က ရှုဖွယ်အသိပြု အသနားခံတော်မူမည်။

ရှင်းလင်းချက်

သောဝ်ဟီးဒ်လက်ခံထားသူသည် အကုသိုလ်ကြောင့် ဂျဟန္နမ်ကျ၍ အပြစ်ခံရသော်လည်း တစ်နေ့မဟုတ် တစ်နေ့ မုချဂျန္နသ်သို့ ရောက်ရှိမည်။ သောဝ်ဟီးဒ်ကို လက်

မခံလျှင် ဂျပာနန္ဒမင်္ဂရဲလားမည်။ ကြီးလေးသော အပြစ်များ
 အနက် အကြီးမားဆုံးပြစ်မှုမှာ ရှိရန်ဖြစ်သည်။ အတိဒုက္ခ
 ရောက်ရဆုံးဂိုဏ်ဟာ ရှိရန်ဖြစ်သည်။ ရှိရန်သည် ဇွလမ်
 အကြီးမားဆုံးမတရားမှုဖြစ်သည်။ အကျိုးပြုမည်မဟုတ်။
 အခြားသူ၏ ကောင်းကျိုးလည်း ၎င်းထံရောက်မည်မဟုတ်။
 ဒုအာကိုလည်း ကမ္မလုပ်ပြုမည်မဟုတ်။ မွတ်ရှိရစ်ကံအား မည်
 သည့်ကောင်းကျိုးမျှ ချီးမြှင့်မည်မဟုတ်။ လူသားအဖို့ ရောမ
 ဆုံးရှုံးစေသော ဂုဏ်သည် ရှိရန်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ရတနာ
 အလုံးစုံကို အလျော်အစားပေး၍ ဂျပာနန္ဒမု လွတ်ထွက်ရန်
 ကြိုးစားလျှင်လည်း လွတ်မြောက်မည်မဟုတ်။ သောင်ဝံဟီးဒ်
 ကို ငြင်းပယ်သူသည် နဗီ၏ဆွေရင်း၊ မျိုးရင်းဖြစ်လင့်ကစား၊
 အဇာဗ်မှ၎င်းအား ကာကွယ်နိုင်မည်မဟုတ်။ အို မအာဇ် ရှိရန်
 လက်ခံမည့်အစား အသတ်ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ မီးလောက်တိုက်
 အသွင်းခံရသည်ဖြစ်စေ၊ အသက်စွန့်လိုက်ပါဟု တမန်တော်
 (ﷺ) က ဆုံးမတော်မူသည်။

သောင်ဝ်ဟီးဒ်ဆိုသည်မှာ တစ်ဆူတစ်ပါးတည်း
တည်ရှိတော်မူကြောင်းကို စိတ်တွင်းမှ သက်ဝင်ယုံကြည်၍
နှုတ်ဖြင့်ဝန်ခံပြောဆိုခြင်းကိုခေါ်သည်။ သောင်ဝ်ဟီးဒ်တွင် ယုံ
ကြည်ချက် ၃-မျိုးပါဝင်သည်။

၁။ ဇားသ်တော်အရ ပင်ကိုယ်အနေဖြင့် တစ်ဆူ
တည်း တည်ရှိတော်မူခြင်း။

၂။ ဆွေဖားသ်တော်အရ ဂုဏ်တော်များသည်
ထိုတစ်ဆူတစ်ပါးတည်း၌သာရှိခြင်း။

၃။ အေဗာဒ်သ်ကိုးကွယ်ရန် အနေဖြင့်လည်း ထို
တစ်ပါးတည်းသော အရှင်မြတ်သာ ခံထိုက်တော်မူခြင်း။

(၁) “ဇားသ်တော်အရ”အရှင်မြတ်သည် နှိုင်းယှဉ်မဲ့
တစ်ဆူတည်းဖြစ်သည်။ မိဘမရှိ၊ သားသမီးမရှိ။ မည်သည့်
သက်ရှိ/သက်မဲ့တွင်မှ ရောယှက်ခြင်းမရှိ။ ယိုယွင်းပျက်စီးမှု
တိုင်းမှ ကင်းစင်တော်မူ၏။ ရွှေလျားပပျောက်မှုမဖြစ် တည်တံ့
နေတော်မူ၏။ အစဉ်အမြဲတည်ရှိလာ၍ အစဉ်ထာဝရ ဆက်

လက်တည်ရှိတော်မူမည်။ ထိုအရှင်၏ အစဟူ၍လည်းမရှိ။ အဆုံးဟူ၍လည်းမရှိ။ ထိုအရှင်သည် အလိုလျောက်ပင် တည်ရှိနေတော်မူသည်။ အရှင်မြတ်သည် အကွယ်တွင်ရှိသော်လည်း ထိုအရှင်မြတ်၏ ကွဒ်ရသ် စွမ်းဆောင်မှုသည် အရာရာတိုင်းအပေါ် ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။

(၂) “ဆွေဖားသ်တော်အရ” သောင်ဝ်ဟီးဒ်ဆိုသည်မှာ အရာရာတိုင်း၏ စိုးပိုင်ရှင်အစစ်အမှန်သည် အလ္လာဟ်သာ၊ အခွင့်အာဏာအလုံးစုံသည် အရှင်မြတ်လက်ဝယ်တွင်သာ၊ ကမ္ဘာကိုစီမံနေသူမှာ အလ္လာဟ်သာ၊ မိုးမြေ၏ ဘဏ္ဍာတို့ကိုပိုင်ဆိုင်သူမှာ အလ္လာဟ်သာ၊ မိမိအလိုတော်ကို ဆောင်ရွက်ဖြည့်ဆည်းရန် တစ်ပါးသူထံမှ ခွင့်ပန်ရန်မှီခိုရန်မလို၊ ဟလာလ်၊ ဟရာမ်၊ ပိုင်/မပိုင် သတ်မှတ်ချက်ကို အလ္လာဟ်သာစီရင်တော်မူသည်။ ကိယာမသ်နေ၌ ခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ အရေးယူခြင်းဟူသော အခွင့်အရေးကို ပိုင်ဆိုင်သူမှာ အလ္လာဟ်၊ မိမိအလိုတော်ကို အဆုံးတိုင်ဖြည့်ဆည်းရန် အခွင့်အရေးသည် အရှင်လက်ဝယ်၌သာရှိသည်။ နေရာတိုင်းမှဒုအာကို အချိန်မရွေး

ကြားတော်မူသောအရှင်၊ စိတ်နှလုံးအတွင်း ထိန်ဝှက်ကိန်း
 ဝပ်ထားသည်များကို သိတော်မူသောအရှင်၊ ဒီးနိဒ္ဒန္တယာ နှစ်
 ဌာနလုံး၏ ကောင်းကျိုးအဝဝသည် အရှင်လက်ဝယ်သာရှိ
 သည်။ ချီးမြှင့်လိုသူအား ချီးမြှင့်၍ အလိုတော်ရှိပါက ပြန်
 လည်ရုပ်သိမ်းတော်မူသည်။ စိတ်နှလုံးသားများကို လှည့်
 ပြောင်းတော်မူသောအရှင်လည်း အလွှာဟ်ဖြစ်သည်။ ရိုဖီရိက္ခာ
 များပေးခြင်း၊ မပေးခြင်း၊ ရိုဖီကိုချောင်လည်စေခြင်း၊ ကျပ်
 တည်းစေခြင်းကိုလည်း အရှင်မြတ်ကသာ ဆောင်ရွက်တော်
 မူသည်။ သားသမီးပေးခြင်း၊ မပေးခြင်း၊ သားသက်သက်၊
 သမီးသက်သက်ပေးခြင်းကိုလည်း အလွှာဟ်သာပိုင်သည်။
 ကျန်းမာရေးနှင့် ရောဂါဝေဒနာကို အလွှာဟ်သာပေးသည်။
 ဟောဒါယသ်လမ်းမှန်တရားသည် အရှင်မြတ်လက်ဝယ်ရှိသည်။
 အမြတ်၊ အရှုံးလည်းအရှင်လက်ဝယ်သာရှိသည်။ သပ်ကံဒီးရ်
 ကို ပိုင်ဆိုင်သူမှာလည်း အလွှာဟ်၊ ရှင်ခြင်း၊ သေခြင်းသည်
 လည်း အရှင်လက်ဝယ်တွင်သာ၊ ကောင်းမှုဆောင်နိုင်၊
 မကောင်းမှုရှောင်နိုင်သည့် သောင်ဝံဖီးက်ကိုလည်း အလွှာဟ်

ပေးမှရ၏။

(၃) “အေဗာဒသ်ဆိုင်ရာ” သောင်ဝ်ဟီးဒ်ဆိုသည် ကား ခဝပ်မှုအလုံးစုံသည် ကိုယ်၊ နှုတ်နှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာအား ဖြင့် ကိုးကွယ်သမျှ အလွှာဟ်နှင့်သာထိုက်သည်။ နမာဇ်ကဲ့ သို့ မလှုပ်မရှားအရိအသေပြုရပ်ခြင်းသည် အလွှာဟ်နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ ရုက္ခ၊ စဂျ်ဒဟ်သည် အလွှာဟ်နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ သဝါဖ်လှည့်ပတ်၊ အေသိကာဖ်ဆိုင်းငံခြင်း၊ အေဗာဒသ်သည် အလွှာဟ်နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ ကုန်တာနီ အလွှာဟ်အတွက်သာ ပြုရသည်။ ဆည်းကပ် ပ, သခြင်းကို အလွှာဟ်သာပိုင်သည်။ အရှင်မြတ်ထံ တိုက်ရိုက် ဒုအာပြု တောင်းခံရသည်။ ခိုလှုံရာ၊ မှီခိုရာ အလွှာဟ်သာ၊ အားကိုး အားထားရာ ပြုရသော အရှင်မှာ အလွှာဟ်သာ၊ အရှင်မြတ် ၏ ကြည်ဖြူနှစ်မြို့မှုကိုသာ ဦးတည်ရမည်။ အရှင်မြတ်အား အလုံးစုံထက်ပို၍ ချစ်ရမည်။ အလုံးစုံထက်ပို၍ အရှင်မြတ်ကို သာ ကြောက်ရမည်။ ဒီးနီ ဒွန္နယာ ကိစ္စရပ်တိုင်းမှာ အရှင် မြတ်၏ အိဗာဒသ်သာ အဓိကကျသည်။

ရှိရန်ဖြစ်သော အချက်များတွင် အကြီးစားအမျိုးအစားမှာ

၁။ ရှိရန်ပိဇာသ်

ကိုးကွယ်ရာ အရှင်မြတ်ကဲ့သို့ အရှင်နှစ်ပါး (သို့)
အများအပြားရှိသည်ဟု ယုံကြည်ခြင်း၊ နဗီ၊ မလာအိကဟ်၊
ဝလီများကို အရှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်
ထံ ဝင်ဆန့်နေသည်ဟု ယုံကြည်ခြင်း။

ရှိရန်လက်ခံသည့်စာစား

စာသင်ရသည့်ဖြစ်စေ

မီးလောင်တိုက်ခံသွင်းခံရသည့်ဖြစ်စေ

စာသင်ခွင့်လိုက်ပါ

၂။ ရှိရန်ပိမ်ဆွေဗာသ်

အရှင်မြတ်၏ တန်ခိုးမျိုး အခြားတစ်ဦးဦး၌လည်း ရှိသည်ဟုမှတ်ယူခြင်း၊ ဥပမာ နဗီ၊ ဝလီများသည် မိုးရွာသွန်းစေနိုင်သည်။ ရှင်စေ သေစေနိုင်သည်။ သားသမီးပေးနိုင်သည်။ စားနပ်ရိက္ခာပေးနိုင်သည်။ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး ပေးနိုင်စွမ်း ရှိသည်။ လိုအင်ဆန္ဒကို ပြည့်မြောက်စေနိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် အရှင်မြတ်ကဲ့သို့ မျက်ကွယ်၌ရှိသမျှကို သိမြင်သည်ဟု မှတ်ယူခြင်း။

၃။ ရှိရန်ပိမ်အေဗာဒသ်

အရှင်မြတ်ကဲ့သို့ အခြားတစ်ဦးဦးကိုးကွယ်ထိုက်သည် ဟု မှတ်ယူကာ ၎င်းတို့ကိုဦးချခြင်း၊ ဦးညွှတ်ခြင်း၊ ကအ်ဗဟ် မှာကဲ့သို့ သဝါမ်လှည့်ခြင်း၊ ၎င်းတို့အမည်ဖြင့် ရိုဇော်စောင့်ခြင်းစသည်များသည် ရှိရန်ဖြစ်သည်။

အချုပ်မှာ သောင်ဝ်ဟီးဒ်ဒေဇာသ်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ယဟူဒီသည် တမန်တော်အုဇဲရ်ကို အလ္လာဟ်၏သားအဖြစ်

လက်ခံကြသကဲ့သို့ နဆွရာများသည် တမန်တော်အီစာကို အလ္လာဟ်၏ သားအဖြစ် လက်ခံရာနှစ်အုပ်စုလုံး မွန်ရိစ်ကံ ဖြစ်သွားကြလေသည်။

(စူရဟ် ၉၊ အာယသ်၃၀)တွင်.....

“စင်စစ် ယဟူဒီများက တမန်တော်အုဇ်ရ်သည် အလ္လာဟ်၏သားဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုနည်းတူစွာ အီစာအီတို့ကလည်း အီစာ(တမန်တော်)သည် အရှင်မြတ်၏ သားတော်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ဤသည် ၎င်းတို့က မိမိတို့၏နှုတ်များဖြင့် (အခြေအမြစ်ကင်းမဲ့စွာသော) စကားကို ပြောဆိုခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ ဤသူတို့သည်လည်း မိမိတို့အလျှင် ရှေးအတိတ်ကာလ၌ ရှိခဲ့ကြသော ကာဖိရ်ယုံကြည်မှု ကင်းမဲ့သူတို့၏ ပြောဆိုမှုကိုလိုက်၍ အတုယူကာ ၎င်းတို့နည်းတူ ပြောဆိုကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်သည် ၎င်းတို့အား ဖျက်ဆီးတော်မူပါစေ။ ၎င်းတို့သည် အမှန်ကိုပယ်၍ အမှားဘက်သို့

မည်သို့လျှင်ပြန်လှည့်သွားကြသနည်း။” ဟူ၍လာရှိပြီး

(စုရဟ် ၄၃၊ အာယသ် ၁၅)တွင်.....

“မွတ်ရှ်ရစ်ကံများက တဖန် ၎င်းတို့သည် ထိုအရှင်
မြတ်၏ ကျွန်များအနက် အချို့ကို ထိုအရှင်မြတ်၏
အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကေန်
အမှန်လူသားသည် ထင်ရှားစွာသော ကျေးဇူးကန်းသူပင်
ဖြစ်ချေသည်။”

သောင်ဟီးဒိဆွေဟာသ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည် ရှိရန်
ဖိစီးစွဲဖက်ဖြစ်သည်။ အရှင်ရုဏ်တော်မှာ အလွန်များပြား
သည်။ ရေတွက်ရန်ဝေးစွာ မှန်းဆရန်ပင် မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို။

(စုရဟ် ၁၈၊ အာယသ် ၁၀၉)တွင်.....

“အို နဗီတမန်တော် အသင်သည် ၎င်းတို့အား
ဤသို့ပြောကြားပါ။ အချင်းတို့ အကယ်၍ ငါ့အားဖန်ဆင်း
မွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များကို
ရေးသားရန် အလို့ငှာ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ အားလုံးတို့သည်

ပင် မင်ရည်များဖြစ်ခဲ့အံ့သော်ငြားလည်း ၎င်းပြင် အကယ်၍
 ငါတို့သည် ယင်းပင်လယ်များကဲ့သို့ အခြားပင်လယ်များ
 ကိုပင် အကူအညီဖြင့် ထပ်မံ၍ယူလာခဲ့အံ့သော်ငြားလည်း
 ငါ့အားဖန်ဆင်းသောအရှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်များ
 သည် ရေးသားကုန်ဆုံးခြင်းမရှိဘဲ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရှိရေ
 များသည်သာလျှင် ကုန်ခမ်း၍သွားပေလိမ့်မည် ဟူ၍ မိန့်
 ကြားသတိပေးတော်မူထားသည်။”

သောင်ဟီးဒ်ဒေအေဗာဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်တစ်မျိုးကား
 ဇာ်ပသခြင်း၊ နောက်တစ်မျိုးက နာခံကျိုးခွံခြင်းဖြစ်သည်။
 (စူရဟ် ဟာမီးမ်စဂ်ဒဟ်၊ အာယသ်၃၇)တွင်.....

“အသင်တို့သည် နေကိုပျပ်ဝပ်ဦးချခြင်း မပြုကြ
 ကုန်လင့်။ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့သည် လ၊ကိုလည်း
 ပူဇော်ဆည်းကပ်ခြင်း မပြုကြကုန်လင့်။ သို့ရာတွင် ယင်း
 သက်သေ လက္ခဏာတော်များကို ဖန်ဆင်းတော်မူသော
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာလျှင်၊ အကယ်စင်စစ် အသင်

တို့သည် ထိုအရှင်မြတ်သာ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူများဖြစ်ကြပါမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာ စင်စစ်ဦးချကြလေကုန်။

ကိယာမသ်နေ၌ ထာဝရလွတ်မြောက်မှုသည် နှစ်ရပ်အပေါ်မူတည်မည်။

(၁) အီမာန်၊ (၂) အအ်မာလေဆွာလေဟာဖြစ်၏။

အီမာန်အကိုင်အလက်(၇၀)ရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် အမြတ်ဆုံးမှာ ကိလိမဟ်အီမာန်ဖြစ်သည်။ အအ်မာလ်ဆိုသည်မှာ တမန်တော်မြတ်၏ စွန့်သ်နှင့် ကိုက်ညီသောလုပ်ရပ်ကိုခေါ်သည်။ အာခိရသ်၏ လွတ်မြောက်စရာများအနက် အမလ်များသည် အရေးပါသောလည်း သောင်ဝ်ဟီးဒ် အယူဝါဒသည် အအ်မာလေဆွာလေဟာထက်ပို၍ အရေးကြီးပေသည်။

သောင်ဝ်ဟီးဒ်အတူပါခဲ့သော အမလ်များတွင် ချွတ်ယွင်းနေလျှင် လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အကီဒဟ်

အယူဝါဒများတွင် မွတ်ရှ်ရိုက် (သို့) ရှစ်ရိုက်ရောနှော
သောင်ဝဟီးဒ်တို့နှင့် တူညီသွားပါက မိုးမြေအနှံ့ အမလ်များ
ပါသွားလည်း အချည်းအနီးသာဖြစ်ပေသည်။

မှန်ကန်သော သောင်ဟီးဒ်

အယူဝါဒကို လက်ခံယုံကြည်ပြီး

ရှိရစ်က်အပေါင်းတို့ကို

ရှင်းလင်းထားနိုင်စွမ်း

ချီးမြှင့်တော်မူပါစေ။ (ဇာနည်)

احكام صلوٰة

နမားဆိုင်ရာ အရေးကြီးသော မစာအိပ်(တစ်ရာ)
ဖရပ်စ်၊ ဝါဂျစ်စ်၊ စူဒူသ်တို့၏ အကျဉ်း

နမားဖ်၏ ဖရောအစ်စ်များ(၁၃)ခုရှိသည်။ (၇)ခုမှာ အပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်သည်။ (၆)ခုမှာ အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်သည်။

အပြင်ပိုင်းဆိုင်ရာ (၇)ခုမှာ

- (၁) ခန္ဓာကိုယ်သန့်ရှင်းခြင်း။ (၂) အဝတ်သန့်ခြင်း။
- (၃) နေရာသန့်ခြင်း။ (၄) အရှက်ဖုံးခြင်း။ အမျိုးသားကချက်မှ ဒူးအထိ၊ အမျိုးသမီးကမျက်နှာ၊ လက်ဖဝါး၊ ခြေမှလွဲ၍ ကျန် အစိတ်အပိုင်းများဖုံးအုပ်ခြင်း။ (၅) နမားဖ်အချိန်ကျခြင်း။
- (၆) ကစ်မိလဟ်ဘက်လွှဲခြင်း။ (၇) နီယသ်ပြုလုပ်ခြင်း။

အတွင်းပိုင်းဆိုင်ရာ (၆)ခုမှာ

(၁) သပ်ကဲဘီးရဲသဟ်ရီမဟ်ဆိုခြင်း။ (၂) ကိယာမ်
ရပ်ခြင်း။ (၃) ကိရာအသ်ဖတ်ခြင်း။ (၄) ရုက္ခဦးညွတ်ခြင်း။
(၅) စဂျီဒဟ်ဦးချခြင်း။ (၆) နောက်ဆုံးကအ်ဒဟ်တွင် သရဟ်
ဟွံဒ်ခန့်ထိုင်ခြင်း။

နမာင်တွင် ပါဂျစ်မ်(၁၄)ခုရှိသည်

အေမာမ်နှင့်ပတ်သက်၍တစ်ခုရှိသည်

(၁) အေမာမ်သည် ဖဂျေရ်၊ မဂ်ရစ်မ်၊ အေရှာဟ်၊
ဂျမ္မာနှင့်အီးဒ်၊ သရာဝီးဟ်နှင့် ရမ်ဇာန်လ ဝိသစ်ရ်နမာဇ်များ
တွင် အသံဖြင့်ကိရာအသ်ဖတ်ခြင်း၊ ဇဟိုရ်၊ အဆွရ်တို့တွင်
တိုးတီးစွာဖတ်ခြင်း။

တစ်ဦးချင်း (၃)ခု

(၁) ဝိသစ်ရ်နမာဇ်တွင် ဒိုအာကူနူးသ်အတွက်

သပ်ကံဘီးရ်ဆိုခြင်း၊ ဒိုအာကူနူးသ်ဖတ်ခြင်း။ (၂) အီးဒ်နမာဇ်
နှစ်ခုတွင်အပိုသပ်ကံဘီးရ်ခြောက်ကြိမ်ဆိုခြင်း (၃)စလမ်းစာလုံး
ဖြင့် နမာဇ်ကို အဆုံးသတ်ခြင်း။

ကိယမ်နှင့်ဆိုင်သည့် (၄)ခုမှာ

(၁) ဖရပ်ဇ်နမားဇ်၏ပထမ(၂)ရကအသ်တွင် ကိရာ
အသ်သတ်မှတ်ခြင်း။ (၂) ဖရပ်ဇ်နမာဇ်တတိယနှင့် စတုတ္ထ
ရကအသ်မှအပ နမားဇ်၏ရကအသ်တိုင်းတွင် စူရဟ်ဖာသီ
ဟဟ်ဖတ်ခြင်း။ (၃) ဖရပ်ဇ်နမားဇ်၏ တတိယနှင့် စတုတ္ထ
ရကအသ်အပြင် နမားဇ်၏ရကအသ်တိုင်းတွင် စူရဟ်ဖာသီ
ဟဟ်၏နောက် စူရဟ်တစ်ပုဒ်(သို့)အာယသ်ကြီးတစ်ခု(သို့)
အာယသ်ငယ် ၃-ခုဖတ်ခြင်း။ (၄) စူရဟ်ဖာသီဟဟ်ကို စူရဟ်
အရင်ဖတ်ခြင်း။

(၃)ခုမှာ ၂-ခုစီစွဲလျက်

ဝါဂျစ်ဗ်(၂)ခုမှာ သအ်ဒီလ်အရ်ကာနီ၊ သရ်သီးဘ်
အရ်ကာနီနှင့် ဆိုင်သည်။

(၁) သအံဒီလ်အရ်ကာန့်၊ ရုကူ၊ စဂျီဒဟ်၊ စသည်တို့ကို အေးဆေးကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်း။

(၂) သရ်သီးဘ် အရ်ကာန့်သည် ကိရာအသ်၊ ရုကူနှင့် စဂျီဒဟ်များကို ရကအသ်များတွင် သရ်သီးဘ်နှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

သရှဟ်ဟွံဆိုင်ရာဝါဂျမ်မ်(၂)ချက်

(၁) ကအံဒဟ်အူလာ ၃-၄ ရကအသ်ရှိ နမားဇ်များတွင် ဒုတိယရကအသ်၌ သရှဟ်ဟွံဖတ်သည်ခန့်ထိုင်ခြင်း။

(၂) ကအံဒဟ် နှစ်ခုစလုံးတွင် သရှဟ်ဟွံဖတ်ခြင်း။

ကောင်မဟ်၊ ဂျလ်စဟ်ဆိုင်ရာ ဝါဂျမ်မ်(၂)ချက်

(၁) ကောင်မဟ်၊ ရုကူမှတည့်မတ်စွာရပ်ခြင်း။

(၂) ဂျလ်စဟ်၊ စဂျီဒဟ်နှစ်ခုကြားတွင် တည့်ငြိမ်စွာထိုင်ခြင်း။

နမင်းတွင် စုဒ္ဓန္တ(၂၁)ခုရှိသည်

ကအ်ဒဟ်(၅)ခု

(၁) ဂျလ်စဟ်နှင့်ကအ်ဒဟ်တွင် ဘယ်ခြေခင်း၍ထိုင်ခြင်း။ ညာခြေ၏ခြေချောင်းများ ကစ်ဗ်လဟ်ဘက်လှဲထား၍ ထောင်ထားခြင်း၊ လက်နှစ်ဘက်ကိုပေါင်ပေါ်တင်ထားခြင်း။ (၂) أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ တွင် လက်ညှိုးဖြင့်ညွှန်ပြခြင်း။ (၃) နောက်ဆုံးကအ်ဒဟ်တွင် သရူဟ်ဟွဒ်နောက် ဒရူးဒ်ဖတ်ခြင်း။ (၄) ဒရူးဒ်ရှရီးဗ်နောက် ဒိုအာဖတ်ခြင်း။ (၅) ပထမညာဘက်နောက်ဘယ်ဘက်စလမ်းလှည့်ခြင်း။

ရုကူ စဂျ်ဒဟ်ဆိုင်ရာ(၄)ခု

(၁) ရုကူ၊ စဂျ်ဒဟ်တို့တွင် အနည်းဆုံး သပ်စီဗီးဟ် (၃)ကြိမ်ဆိုခြင်း။ (၂) ရုကူစဂျ်ဒဟ်တွင် ဦးခေါင်းနှင့် ကျောတပြေးညီထားခြင်း၊ လက်ချောင်းများကိုချဲထား၍ ဒူးကိုကိုင်ခြင်း၊ ကောင်မဟ်တွင် အေမာမ်က سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ ဆို၍

မွတ်ကသဒိက رَبَّنَا اَلْحَمْدُ ဆိုခြင်း။ မွရ်ဖရစ်ဒ်ကနှစ်ခုစလုံး ဆိုခြင်း။

ကေယာမ်တွင် (၈)ခု

(၁) ညှာလက်ကိုတယ်လက်ပေါ်တင်၍ ချက်အောက် တွင်ပိုက်ခြင်း။ (၂) စနာဖတ်ခြင်း။ (၃) သအောင်ဝုဇ်ဖတ်ခြင်း။ (၄) ဗစ်မိလ္လာဟ်အဆုံးထိဖတ်ခြင်း။ (၅) ဖရပ်ဇ်နမားဇ်၏ တတိယ၊ စတုတ္ထရကအသံတွင် စူရဟ်ဖာသိဟဟ်ဖတ်ခြင်း။ (၆) အာမီးနိုဆိုခြင်း။ (၇) သအောင်ဝုဇ်၊ သပ်စ်မီယဟ် အာမီးနို တို့ကို တိုးတိုးဆိုခြင်း။ (၈) စွန္နသ်နှင့်အညီ ကိရာအသံဖတ်ခြင်း။

သပ်က်ဗီးရ်နှင့်ဆိုင်ရာ စွန္နသ်(၄)ခု

(၁) သပ်က်ဗီးရ်မဆိုမီ လက်နှစ်ဘက်ကိုနားထိမြှောက် ခြင်း။ (၂) လက်နှစ်ဘက်မှလက်ချောင်းများ ပုံမှန်ဖြန့်ထား၍ ကစ်ပ်လဟ်ဘက်လှည့်ထားခြင်း။ (၃) သပ်က်ဗီးရ်ဆိုချိန် ဦး ခေါင်းမညွတ်ရ။ (၄) ရုက္ခန်တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ပြောင်းချိန် အေမာမ်

သည် သပ်ကံဗီးရ်အားလုံးကို အသံနှင့်ဆိုခြင်း။

နမားင်တွင် မဏ္ဍူရ်(၂၉)ခုရှိသည်

တစ်ဦးချင်း (၂)ခု

(၁) စွန္ဒသံတော်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ နမားင်ဖတ်ခြင်း။

(၂) တံတောင်ကိုမြေပေါ်ခင်း၍ နမားင်ဖတ်ခြင်း။

ခါးနှင့်ဆိုင်ရာ(၂)ခု

(၁) ခါးဆောင်းပေါ်လက်တင်ထားခြင်း။ (၂) အပေါ့အလေးသွားလိုသောအဖြစ်၌ နမားင်ဖတ်ခြင်း။

ရင်ဘတ်ဆိုင်ရာ (၂)ခု

(၁) သန်းခြင်း။ (၂) လက်ကိုလျင်မြန်စွာ ထုတ်မရသော ပုံစံဖြင့် အဝတ်ကိုလိပ်ပတ်၍ နမားင်ဖတ်ခြင်း။

အေမာမ်(၂)ခု

(၁) အေမာမ်က လက်တံတောင် မွတ်ကံသဒ္ဒါတို့ ထက် အမြင့်မှာရပ်၍ နမားဇံဖတ်ခြင်း။ (၂) အေမာမ်က မဲဟ်ရာဗ်အတွင်း မတ်တတ်ရပ်ခြင်း။

မတ်တတ်ရပ်ရာတွင်(၂)ခု

(၁) တစ်ဦးတစ်ယောက်မျက်နှာဘက်လှည့်၍ မတ်တတ်ရပ် နမားဇံဖတ်ခြင်း။ (၂) ရှေ့တန်းတွင်နေရာရှိပါလျက် နောက်တန်းတွင် တစ်ဦးတည်းရပ်၍ နမားဇံဖတ်ခြင်း။

မျက်စေ့ဆိုင်ရာ(၂)ခု

(၁) မျက်စေ့မှိတ်ထားခြင်း။ (၂) ကပ်လတ်ဘက်မှ မျက်နှာလွဲ၍ အရှုအာရုံဖြင့် ဟိုဘက်ဒီဘက်ကြည့်ခြင်း။

နူးနှင့်ဆိုင်ရာ(၂)ခု

(၁) ပေါင်းထုပ်စအပေါ် စင်္ချာဟ်ပြုလုပ်ခြင်း။

(၂) လက်(သို့)ဦးခေါင်း၏အရိပ်လက္ခဏာဖြင့်စလောင်တုံ့ပြန်ခြင်း။

ဦးခေါင်းဆိုင်ရာ(၂)ခု

(၁) ပျင်းရိပေါ်ဆမှုကြောင့် ဦးထုပ်မဆောင်းဘဲ နမာဇ် ဖတ်ခြင်း။ (၂) ဆံပင်များကို ဦးခေါင်းပေါ်စု၍ ဆံထုံးထုံးခြင်း။

အဝတ်အစားနှင့်ဆိုင်ရာ (၆)ခု

(၁) အဝတ်တွဲလောင်းချခြင်း၊ ဥပမာခြုံထည်တင်၍ အစနစ်ဘက်တွဲလောင်းချထားခြင်း၊ အင်္ကျီရှည်ခြုံ၍ လက် မောင်းထဲလက်မထည့်ဘဲ ပုခုံးပေါ်တင်ထားခြင်း။ (၂) အဝတ် များ မြေမပေစေရန် လက်ဖြင့်သိမ်းထားခြင်း။ (၃) အဝတ်(သို့) ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ကစားခြင်း။ (၄) သာမန်အဝတ်အစားဖြင့် နမာဇ် ဖတ်ခြင်း(ယင်းအဝတ်စားဖြင့်လူကြားထဲသွားခြင်းကိုမနှစ်သက်ချင်း) (၅) သက်ရှိတိရိစ္ဆာန် ရုပ်ပါသောအဝတ်ကိုဝတ်၍ နမာဇ်ဖတ် ခြင်း။ (၆) နမာဇ်၏ဦးခေါင်းရှေ့(သို့)လက်ဝဲလက်ယာ(သို့) စင်္ကြံ ဒဏ်ချမည့်နေရာတွင် ရုပ်ပုံရှိနေခြင်း။

ပါးစပ်နှင့်ဆိုင်ရာ(၂)ခု

(၁) ပါးစပ်တွင် ငွေကြေး(သို့) ကိရိယာအသံဖတ်၍ မရအောင်တစ်ခုခုထည့်ထားခြင်း အကယ်၍ ကေရာအသံဖတ် မရပါက နမာဇ်ပင်မပိုင်ပေ။ (၂) သိလျက်နှင့်ပါးစပ်ဟ၍သန်း ခြင်း။ တားနိုင်ပါလျက်မတားခြင်း။

ထိုင်သောအခါ(၂)ခု

(၁) အကြောင်းမဲ့တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ခြင်း။ (၂) ခွေးထိုင် ထိုင်ခြင်း။ (ပေါင်များကို ထောင်ထား၍ မိုက်နှင့်ဒူးများကို ရင်ဘတ်နှင့်ကပ်ခါလက်များကို မြေပေါ်ထောက်၍ ထိုင်ခြင်း ကို ခွေးထိုင်ဟုခေါ်သည်။)

လက်နှင့်ဆိုင်ရာ (၂)ခု

(၁) လက်ချောင်းများချိုးခြင်း(သို့)လက်ချောင်းများ ယှက်ထားခြင်း။ (၂) အာယသ်များ၊ စူရဟ်များ၊ သပ်စ်ဗီးဟ် များကို လက်ချောင်းနှင့်ရေတွက်ခြင်း။ (၃) ကျောက်စရစ်ခဲ

များကို ဖယ်ရှားခြင်း (အကယ်၍ စဂျီဒဟ် ချရန်ခက်ခဲပါက တစ်ကြိမ်ဖယ်ခြင်းတွင် ကိစ္စမရှိပါ။)

နမားဇ်ပျက်စေသောအချက်(၁၈)ချက်ရှိသည်

တစ်ဦးချင်းဆိုင်ရာ(၃)ခု

(၁) အရွယ်ရောက်သူကနမားဇ်တွင် ဟားတိုက်၍ (သို့) အသံထွက်၍ရယ်ခြင်း။ (၂) အမလေကစီးရုံကြည့်နေသူက နမားဇ်မဖတ်ဟုထင်စေသော အလုပ်တစ်ခုခုလုပ်ခြင်း။ (၃) ဒုအာတွင်လူသားချင်းတောင်းခံရသော အရာမျိုးတောင်းခြင်း။ ဥပမာ အိုအလ္လာဟ် ကျွန်တော်မျိုးအား ငွေတစ်ရာပေးပါ။

ကုရ်အာန်ဆိုင်ရာ (၂)

(၁) ကုရ်အာန်ကိုကြည့်၍ဖတ်ခြင်း။ (၂) ကုရ်အာန် ဖတ်ရာတွင် ကြီးမားသောအမှားကို ဖတ်မိခြင်း။

စလမ်း၊ ကလမ်း၊ အဖြေ၊ ဒုက္ခ၊ သတင်း၊ ရောဂါဆိုင်ရာ(၄)ခု

(၁) စလမ်းဆိုခြင်း တစ်ဦးကိုစလမ်းပေးရန် ရည်စူး၍ စလမ်း(သို့)အတ်စ်လာမိုအလိုက်ကွမ်(သို့)ထိုကဲ့သို့ စာလုံးမျိုးပြောဆိုခြင်း။ ကလမ်းနမားစ်တွင်သိလျက်(သို့)မေ့လျက်နည်းများမဆိုစကားပြောခြင်း။ (၂) ဂျဝါးဘ်စလမ်း၏ အဖြေပေးခြင်း(သို့)ဆိုခြင်း။ (၃) ဒုက္ခနာကျင်မှုဆွေးမှုကြောင့်အား(သို့)အိုးဟုဆိုခြင်း။ (၄) သတင်းဆိုးကြား၍ الله ဆိုခြင်းအံ့ဘွယ်သတင်းအပေါ် سبحان الله ဆိုခြင်း။ (၅) ရောဂါနာကျင်မှု(သို့)ဒုက္ခကြောင့်ငိုရာတွင် အသံဦးစာလုံးများထွက်ပေါ်လာခြင်း။

မူတက်သဒီဆိုင်ရာ (၂)ခု

(၁) မိမိအေမာမ်မှလွဲ၍ တခြားသူကို အမှားထောက်ခြင်း။
(၂) အေမာမ်ထက်ရှေ့ရောက်ခြင်း (ရုက္ခန်)တစ်ခုခုကို အေမာမ်၏အရင်ပြုလုပ်ခြင်း။

ခန္ဓာကိုယ်ရှေ့ပိုင်းနှင့်ဆိုင်ရာ (၅)ခု

(၁) မသန့်သောနေရာ၌ စင်္ကြံပျံ့ခြင်း။ (၂) သိလျက်
မေ့လျက်စားသောက်ခြင်း။ (၃) အကြောင်းမဲ့ ကပ်လပ်တက်မှု
ရင်ဘတ်လှည့်ပစ်ခြင်း။ (၄) အရှက် ရုက္ခတစ်ခုစာခန့် ပေါ်နေ
ခြင်း။ (၅) ခြေနှစ်တန်းစာခန့်ရှေ့(သို့)နောက်သို့လျှောက်သွားခြင်း။

မုတိဓံသဟမ်(၅)ချက်

ခန္ဓာကိုယ်ဆိုင်ရာ မုတိဓံသဟမ်(၂)ခု

(၁) တတ်နိုင်သရွေ့ ချောင်းဆိုးခြင်းကို တားဆီးခြင်း
(၂) သန်းချိန်တွင် ပါးစပ်ပိတ်ထားခြင်း။ ပါးစပ်ပွင့်သွားပါက
ရပ်နေချိန်တွင် ညာလက်ဖမိုးဖြင့်ပိတ်ထားခြင်း။ ကျန်ရုက္ခများ
တွင် ဘယ်လက်ဖမိုးဖြင့် ပါးစပ်ကိုဖုံးလိုက်ခြင်း။

နမားဇ်တွင် မုတိဓံသဟမ်(၃)

(၁) သပ်ကံဗီးရ်သဟ်ရီမဟ်ဆိုချိန် အမျိုးသားများ

လက်ဖဝါးနှစ်ဘက် အင်္ကျီလက်မောင်းမှအပြင်ထုတ်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများ ခြုံထည်အတွင်းမှပင် လက်နှစ်ဘက်ကို ပုခုံးထိ မြှောက်ခြင်း။ (၂) ရုက္ခစဂျီဒဟ်တွင် တစ်ဦးချင်းဖတ်သူသည် သပ်စဗီးဟ်ကို ၃-ကြိမ်ထက်ပို၍ဆိုခြင်း။ (၃) မတ်တတ်ရပ် ချိန် စဂျီဒဟ်ချရာနေရာ၌ ရုက္ခတွင်ခြေဖမိုးပေါ် စဂျီဒဟ်တွင် နှာခေါင်းပေါ် ကအ်ဒဟ်ထိုင်ရာတွင် မိမိရင်ခွင်ကို စလာမ်ဆို ချိန်တွင် မိမိပုခုံးကိုကြည့်နေခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

احكام رمضان

လမြတ်ရမသ္မာန်၏ပညတ်တော်များ

ရဂျဗ်လ ၂၉-ရက်နေ့တွင် ယုအ်ဗာန်လ၏ ဆန်းဦး စလကို ရှာဖွေကြည့်ရှုရန်မှာ မှတ်စံသဟင်ဖြစ်သည်။ ယုအ်ဗာန်လ ၂၉-ရက်နေ့တွင် နေဝင်ပြီးချိန် အနောက်ဘက် ကောင်းကင်ထက်ဝယ် ရမသ္မာန်၏ ဆန်းသစ်စလကို ရှာဖွေ

ကြည့်ရှုရန်မှာ ဝါကျိမ်ဖြစ်သည်။

ယုအ်ဗာန်လ ၂၉-ရက်နေ့တွင် ရမသ္မာန်လ၏ ဆန်းသစ်စလကို တွေ့မြင်ရပါက နောက်နေ့နံနက်တွင် ဆွောင်မ်ဥပုသ်စောင့်ထိန်းရ၏။ ရဂျပ်လဆန်းသောအခါ မကြားခဏ အောက်ပါဒုအာကို ရွတ်ဖတ်ပါ။

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلِغْنَا رَمَضَانَ

ဆွောင်မ်ဥပုသ်(၈)မျိုးရှိသည်

(၁) ဖရပ်ဇ် (ရမသ္မာန်လ၌ ဆွောင်မ်စောင့်ထိန်းရ၏) (၂) ဖရပ်ဇ်ကဇာ (အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ရမ်ဇာန်ဆွောင်မ် ပျက်ကွက်သဖြင့် ကဇာဖြည့်ရ၏။) (၃) ဝါဂျစ်ဗ် (နေ့ရက်သတ်မှတ်၍ ဆွောင်မ်ထားမည်ဟု ကိုးထားသော ဆွောင်မ်မျိုးဖြစ်သည်) (၄) ရက်မသတ်မှတ်ဘဲ ကိုးထားသော ဆွောင်မ်နှင့်ကဗ္ဗာရဟ် ဆွောင်မ်မျိုးဖြစ်သည်။ (၅) စွန္နုသ် (တမန်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင် ထားရန် နှိုးဆော်တော်မူသော ဆွောင်မ်မျိုး၊ ဥပမာ အိုက်ယာမေ ဗီးဇ် ၃-ရက်ဆွောင်မ်

အာရှူရဟ်ဆွောင်မ် ၂-ရက် အရဖဟ်နေ ဆွောင်မ်၊
 မွတ်စ်သဟ် (ဖရပ်ဇ်၊ ဝါဂျိပ်နှင့်စွန္နသ်ဆွောင်မ်မှ အပ
 ကျန်ဆွောင်မ်အားလုံးကိုခေါ်သည်။ ဥပမာ ရှောင်ဝလ်လ
 ဆွောင်မ်၊ ယုအ်ဗာန် ၁၅-ရက်ဆွောင်မ်၊ ကြာသပတေး၊
 တနင်္လာ ဆွောင်မ်များ၊ (၇) မက္ကရူဟ် (မိမိသဘောဖြင့်
 တနေ့နေ့ကို သတ်မှတ်၍ စောင့်သောဆွောင်မ်၊ ခင်ပွန်း၏
 ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ စောင့်သောနဖိလ်ဆွောင်မ်) (၈) ဟရာမ်
 (အီးဒ်နှစ်အီးဒ် အိုက် ယာမေသရှ်ရီးက်ဆွောင်မ်များ) စုစုပေါင်း
 ၅-ရက်ဖြစ်သည်။

ဆွောင်မ်ဥပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်းကို ဆွောင်မ်နှင့်
 ဆွိယာမ်ဟုခေါ်ပြီး ဝါဝင်စချိန် စားသောက်ခြင်းကို စဲဟ်ရီနှင့်
 ဝါဖြေခြင်းကို အိမ်သာရီဟုခေါ်သည်။

လျက်နာရန်

ရမသ္မာန်လ၌ စိတ်ပါလက်ပါ သောင်ဝ်ဗဟ်ပြုပါ။
 ဂုနာဟ်များကိုစွန့်လွှတ်ပါ။ နမာဇ်များကို ဂျမာအသ်နှင့်တကွ

ဆောက်တည်ကြပါ။ ရရှိအသံချွင်းချက်မရှိပါက ဆွောင်မံကို
မပျက်တမ်းစောင့်ထိန်းပါ။ ညသရာဝီးဟ်ကိုလည်း မလွှတ်ပါ
စေနှင့်။ အစားသောက်နှင့် ကိုယ်လက်နှီးနောမှုကို စွန့်ရုံမျှ
မဟုတ်ဘဲ ခြေ၊ လက်၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ နှုတ်၊
ဦးနှောက်ဖြင့် ကျူးလွန်မှုမှန်သမျှကိုလည်း ရှောင်ကျဉ်စေလို
သည်။ အိရှိရားက်၊ ကျားရှ်သ်၊ အောင်ဝါဗီးနံ၊ အထူးသဖြင့်
သဟဂျ်ဂျွန်နမာဇ်ကို အလေ့အထပြုလိုက်ပါ။ ရမသ္မာန်နှင့်
ကုရ်အာန်ဆက်စပ်မှုရှိ၍ အတတ်နိုင်ဆုံး ကုရ်အာန်သိလာဝသ်
ပြုလုပ်ပါ။ အကြိမ်ကြိမ် ခသမ်သိမ်းပါ။ ထိုင်ထသွားလာလျက်
လားအိလားဟအစ်လ္လ္လ္လာ الله ကလေမဟ်တော်ကို
တသရွတ်ဆိုနေပါ။ သအ်လင်မ်ထိုင်ပါ။ တခါတရံကိုယ်တိုင်
လေ့လာပါ။ အထူးသဖြင့် စွဲနွှည်တော်များကို ကျင့်သုံးနေပါ။
နေ့စဉ်ဒုအာတွင် ဂျနွှည်ကိုတောင်းရင်း၊ ဂျဟနွှမ်မှကင်းရန်
ဆုပန်နေပါ။ အင်န်ရှာအလ္လာဟ် ဤသို့ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့်
အစွလာမ်၏အရောင်အသွေးပါသော ဘဝသက်တမ်းကို
ထူထောင်နိုင်မည်။ ရမသ္မာန်ကြောင့် နှလုံးသား သန့်စင်

ပြောင်းလဲလာမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ချီးမြှင့်တော်မူပါစေ။

စဲဟ်ရီနှင့်နီယမ်

ဆွောင်မ်စောင့်ရန် စဲဟ်ရီစားခြင်းမှာ မွတ်စ်သဟင် ဖြစ်သည်။ အားအင်ပြည့်ဝ၍ ဗရ်ကသ်ရှိသည်။ ဆွောင်မ် စောင့်ရာတွင် နီယမ်ပြုခြင်းသည် စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ် ဖြစ်၏။ လူတစ်ဦးသည် အကြောင်းကြောင်းကြောင့် နံနက်ချိန်မှ နေဝင်ချိန်အထိ စားသောက်မေထုံမီဝဲခြင်းများကို မပြုခဲ့ သော်လည်း ဆွောင်မ်စောင့်ရန် နီယမ်မပြုခဲ့လျှင် ဆွောင်မ် မပိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ရှုရ်အီနွေထက်ဝက် (နွေလည် ၁၁နာရီ) ထက်အလျင် နီယမ်ပြုရ၏။ စဲဟ်ရီအချိန်မထဖြစ်သူသည် မည်သည့်စားသောက်ခြင်းကိုမျှမပြုဘဲ ဆွောင်မ်၏ နီယမ် ပြုလိုက်ရမည်။ ညမအိပ်မိဆွောင်မ်နီယမ်ပြုခဲ့သော် နံနက် မိုးသောက်လင်းချိန် (စုမ်ဟေဆွာဒိက်) နောက်ပိုင်းတွင် ထိုသူ ၏ ဆွောင်မ်စတင်ခဲ့ ပြီဖြစ်သည်။ စဲဟ်ရီ၏နောက်ဆုံးအချိန်ကို

ကြည့်၍ မိမိနာရီကိုလည်း စံတော်ချိန်နဲ့ တိုက်ထားရမည်။
စံဟ်ရီသတ်မှတ်ချိန် ရောက်ပြီဆိုလျှင် အဇာန်ဆိုသည်ဖြစ်စေ
မဆိုသည်ဖြစ်စေ မည်သည့်စားသောက်ခြင်းမျှ မပြုပိုင်တော့ပါ။

ဆွောင့်မိနိယသ်နှင့်ဒုအာ

نَوَيْتُ أَنْ أَصُومَ غَدًا نَوَيْتُ أَنْ أَصُومَ الْيَوْمَ

နီယသ်ကို ရမသွာ၌ ရက်တိုင်းအတွက် သီးခြား
ပြုရ၏။ နီယသ်ကိုနှုတ်ဖြင့်လည်း ဆိုနိုင်သည်။ အဓိကမှာ
ရည်စူးခြင်းသာဖြစ်ပေသည်။ စံဟ်ရီအချိန်မကုန်မီ နီယသ်ပြု
သင့်သည်။

အိမ်ဟရီအချိန်နှင့်ဒုအာ

اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ وَبِكَ اٰمَنْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ

အသက်ရှင်ရုံမျှနှင့် ဆွောင့်မိစောင့်နိုင်သည့်ခန့် အား
အင်ရရှိရန် စားသောက်ခြင်းမှာ ဖရပ်မဖြစ်သည်။ မတ်တတ်

ရပ်၍ နမာဇ်ဖတ်နိုင်သည်ခန့် စားခြင်းမှာ မွတ်စ်သဟဗ်ဖြစ်သည်။ အလယ်အလတ်အလောတော်စားခြင်းမှာ စွန့်သ်ဖြစ်သည်။ ဝမ်းအပြည့်စားခြင်းမှာ မုဗဟ်ဖြစ်သည်။ လေချဉ်တက်လောက်အောင်လွန်ကျူးစွာစားခြင်းမှာ အခြားအချိန် အပြစ်ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ဆွောင့်မ်ထားမည့်သူအဖို့ စားခွင့်ရှိသည်။ သို့သော် အစားကျူး အအိပ်ကျူးလျှင် ပျင်းရိထိုင်းမှိုင်းလေးပင်သွားပေမည်။

ဆွောင့်မ်ဥပုသ်သီလရေးရာရှိအပ်ပညတ်ချက်

ဆွောင့်မ်ကို ငြင်းပယ်သူသည် ကာဖိရ်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမဲ့စွန့်လွှတ်သူသည် ကြီးလေးသော အပြစ်ရှိသူတရားပျက်သူဖြစ်သည်။

ရမညွန့်လ၏ ဖရပ်စ်ဆွောင့်မ်ဥပုသ်တာဝန်ရှိသူ

အသိဉာဏ်ရှိသူ၊ အရွယ်ရောက်သူ၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမတိုင်း တာဝန်ရှိသည်။ အရွယ်မရောက်သေးသူများအပေါ် တာဝန်မရှိသော်လည်း ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် အလေ့အကျင့်ရရန်

ဆွောင်မိဥပုသ်ထားစေရမည်။ တတ်အားသရွေ့ ဆွောင်မိဥပုသ်
ထားခဲ့သော် စောင့်ခဲ့သမျှအတွက် သြဘာပေးပါ ချီးမွမ်းပါ
နောက်နေ့ပိုစောင့် နိုင်ရန် အားပေးပါ။

ကလေးဆွောင်မိဥပုသ်ဖျက်လျှင် ကသ္မာမထား
ခိုင်းပါနှင့်။ နမာဇ်ဖျက်လျှင် ပြန်ဖတ်ခိုင်းပါ။ ငယ်ရွယ်စဉ်
ကျင့်သားရမှ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ နမာဇ် ဆွောင်မိဥပုသ်
စောင့်ရန် လွယ်ကူပေမည်။ ကလေးတို့ စွမ်းအားရှိသော
အခါ နမာဇ် ဆွောင်မိဥပုသ်ထားသည့် အကျိုးကို မိဘများက
ရရှိပေမည်။

ဆွောင်မိဥပုသ်မစောင့်ဘဲ နေခွင့်ရှိသူများ

(၁) ခရီးသွားနေခြင်း။ (ဆွောင်မိဥပုသ်စောင့်သည်က
ပိုမြတ်၏) (၂) ဆွောင်မိဥပုသ်မစောင့်နိုင်လောက်အောင်
ရောဂါဖြစ်ခြင်း (ရောဂါပျောက်ကင်းသော် ကဇ္ဇာထားရ၏)
(၃) အလွန်အိုမင်းခြင်း။ (၄) ကိုယ်ဝန်ရှိသူ ဆွောင်မိဥပုသ်
အားဖြင့် မိခင် (သို့) ကလေး၌ အန္တရာယ်ဖြစ်မည်ကို များစွာစိုး

ရိမ်ခြင်း။ (၅) ဆွောင်မဉ္ဇုပုသ်ကြောင့် နို့တိုက်မိခင်(သို့) နို့စို့
ကလေး၌ဖြစ်စေ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ခြင်း။ (၆) ရာသီပန်း
ပွင့်ခြင်း မီးတွင်း၌ရှိခြင်း။ (စိုးရိမ်စရာမရှိလျှင် သန့်စင်သွားပါက
ကဇ္ဇာထားရမည်။)

ကျမ်းမြတ်၏လမြတ်

ရမသ္မာန်လမြတ်၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကျရောက်
သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) နှင့် ဂျစ်ဗ်ရာအီးလ်ကောင်းကင်
တမန်တို့သည် လမြတ်ရမသ္မာန်တွင် ကျမ်းတော်မြတ်ကို
အပြန်အလှန်ရွတ်ဖတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဟာဖိဇ်များသည်
အခြားလများထက် ဤလတွင်ကုရ်အာန်အစအဆုံးအကြိမ်ကြိမ်
ခသမ်ဖတ်ခွင့်ရကြ၏။ ဟာဖိဇ်မဟုတ်သော်လည်း ဒီးန်လေးစား
သူများက ကုရ်အာန်ဖတ်ကြသည်မှာ ကြည်နူးဖွယ်မြင်ကွင်း
ဖြစ်သည်။

အချို့ကကုရ်အာန်မဖတ်တတ်ပါဟု အကြောင်းပြ၍
သိလာသ်မပြုဘဲနေကြသည်။ ဖတ်တတ်အောင်မသင်ယူခြင်း

သည်ပင် အပြစ်ထိုက်သည်။ ဖတ်တတ်သူများအချိန်ယူ၍ ဖတ်
 ကြသကဲ့သို့ မဖတ်တတ်သူများသည် ထိုမျှအချိန်ထုတ်၍ ကုန်
 အာန်ဖတ်တတ်အောင် ဆည်းပူးကြရပေမည်။ ရမသွာန်လ
 အတွင်း၌ပင် ဝိရိယရှိစွာ ဆည်းပူးကြသူများသည် အီးဒ်လ
 မဆန်းမီ ကုန်အာန်ကို တတ်မြောက်သွားကြပေသည်။
 ဖတ်တတ်သူများသည် အနည်းဆုံးတစ်ဦးကို သင်ပေးလျှင်
 တတ်မြောက်သူများစွာ အွမ္မသ်အတွင်းပေါ်ပေါက်လာပေမည်။
 အိမ်သာရီပြီးနောက်ဒုအာ

ذَهَبَ الظَّمْأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَثَبَّتَ الْأَجْرُ اِنْشَاءَ اللَّهِ

ဤသို့ပင်အောက်ပါဒီအာကို ဖတ်လိုက်လျှင် မွေးစ
 ကလေးပမာအပြစ် ကင်းစင်သွား ပေသည်။

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيْمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّيْ

ကဒရ်ညဒုအာ

ရမသ္မာန်လ၏အထူးအိဗာဒသ်

သရာဝီးဟ်နမာဇ်ကို ရမသ္မာန်လ၌ဖတ်ရ၏။ ရမသ္မာန်လ၌ညဇာ အိဗာဒသ်မှာ သရာဝီးဟ်ဖြစ်ပြီး ရမသ္မာန်၌ နေ့၏အိဗာဒသ်မှာ ဆွေောင်မ်ဖြစ်သည်။ အချို့သည်တရားဝင် ဆွေောင်မ်မထားနိုင်၊ သို့သော် ချွင်းချက်ပပျောက်သောအခါ ကဇ္ဇာထားရမည်။ ကွယ်လွန်သွားလျှင် ဖိဒိယဟ်ပေးရမည်။ ဖိဒိယဟ်ကို ကိုယ်တိုင်မဆောင်ဖြစ်ပါက ဝစ္စိယသ်ပြုသွားရမည်။ သို့သော် သရာဝီးဟ်မှာ စွန္နစ်ဖြစ်၍ စုဗ်ဟေဆွာဒိက် မိုးသောက်လင်းသွားပါက ကဇ္ဇာဖတ်ရန်မရှိတော့ပေ။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဆွေောင်မ်ဥပုသ်မထားဖြစ်သော်လည်း သရာဝီးဟ်ကို မလွှတ်ရပေ။

သရာဝီးဟ်နမာဇ်

ရမသ္မာန်လဆန်းသည်နှင့် သရာဝီးဟ်နမာဇ်ဖတ်ခြင်းမှာ အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများအဖို့ စွန္နသေမုအပ်

ကဒဟ်ဖြစ်သည်။ ထိုနမာဏ်ကို ဂျမာအသ်နှင့်တကွဖတ်ခြင်း
မှာ စွန္ဒသေက်ဖာယဟ်ဖြစ်သည်။ ရပ်ကွက်ရှိလူအားလုံးက
ဂျမာအသ်နှင့်မဖတ်ဘဲ တစ်ဦးချင်းအိမ်၌သာ ဖတ်ကြလျှင်
အားလုံး၌ အပြစ်ရှိပေသည်။

သရာဝီးဟ်ဖတ်ချိန်မှာ အေရှာနမာဏ်အပြီးမှစ၍
ဖျရ် အချိန်မတိုင်မီအထိဖြစ်၏။ စလာမ်(၁၀)ကြိမ်ဖြင့်
ရကအသ်(၂၀) ဖတ်ခြင်းမှာ စွန္ဒသ် ဖြစ်၏။
ရပ်၍ဖတ်နိုင်ပါလျက် ထိုင်၍ဖတ်ခြင်းမှာ မက္ကရူဟ်ဖြစ်သည်။
သရာဝီးဟ်တွင် ရမသ္မာန်တစ် လအတွင်း ကုန်အာန်တစ်ကြိမ်
ကုန်အောင်ဖတ်ခြင်းမှာ စွန္ဒသ် ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည်
အေရူမဖတ်ရသေးလျှင် ဦးစွာ အေရူမဖတ်ပြီး
သရာဝီးဟ်တွင်ပါဝင်ရမည်။

ရမသ္မာန်လ ဝိသစ်ရ်နမာဏ်ကို သရာဝီးဟ်ပြီးမှ
ဖတ်ရ၏။ ဝိသစ်ရ် ဂျမာအသ်ဖတ်သည့်အခါ တစ်ဦး
တစ်ယောက်ရောက်ရှိလာသော် ဦးစွာဝိသစ်ရ်ကိုဖတ်ပါ။ ပြီးမှ

သရာဝီးဟ်ကိုဖြည့်ပါ။

သရာဝီးဟ်ဖတ်နည်း

သာမန်လူများ စူရဟ်ဖီးလ်မှ စူရသွန်နားစ်အထိ
 ၁၀-ပုဒ်ကို နှစ်ခါ ပြန်ဖတ်ပါ။ ရကအသ် ၂၀ ဖြစ်သွားပေသည်။
 သရာဝီးဟ်ကို ၂-ရကအသ်စီဖတ်ရ၏။ ဒုတိယရကအသ်တွင်
 ကအ်ဒဟ်ထိုင်ရန် မေ့၍ရပ်လိုက်ပါက စဂျဲဒဟ်ဦးမချမီ သတိ
 ရလျှင်ထိုင်လိုက်ပါ။ သို့သော်စဂျဲဒဟ်ပြီးမှ သတိရလျှင် စတုတ္ထ
 ရကအသ်ကိုပါ တွဲလိုက်ပါ။ ပထမ ၂-ရကအသ်သည်
 သရာဝီးဟ်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယ ၂-ရကအသ်မှာ နဖိလ်ဖြစ်သွားမည်။
 အကယ်၍ ဒုတိယ ရကအသ်ထိုင်ပြီးမှ မတ်တတ်ရပ်မိလျှင်
 ၄-ရကအသ်လုံး သရာဝီးဟ်ဖြစ်သွားမည်။ စဂျဲဒဟ်စဟူ လုပ်
 ရန်မလိုပါ။ ဝိသစ်ရ်၊ တတိယရအသ်၏ ရုက္ကကိုမှီလျှင်
 ဒုအာက္ကနူးသ်ကိုလည်း မိလိုက်ပေပြီ။ လွတ်သွားသည့် ၂-
 ရကအသ်ကိုဖြည့်သည့်အခါ ကူနူးသ်ဖတ်ရန်မလိုတော့ပါ။

အေသိကားဖ်

ရမသ္မာန်လမြတ်၏ နောက်ဆုံး ၁၀-ရက်တွင်ထိုင်ရသော အေသိကားဖ်သည် စွန္ဒသေက်ဖာယဟ်ဖြစ်သည်။ ဗလီရှိသော ရပ်ကွက်တွင် နေထိုင်သူများအနက်မှ တစ်ဦးထိုင်လိုက်ခြင်းဖြင့် ရပ်ကွက်နေထိုင်သူအားလုံးတို့၏ တာဝန်ကျသွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက အေသိကာဖ်လွတ်ခဲ့သည့် အပြစ်ဒဏ်သည် တစ်ရပ်ကွက်လုံးအပေါ် ကျရောက်မည်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့၏ နေအိမ်၌ အေသိကာဖ်ထိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အေသိကာဖ်နီယသ်ကို စိတ်တွင်းမှရည်စူးလျှင် လုံလောက်သည်။ ရမသ္မာန် ၂၀-ရက်နေ့ နေမဝင်မီအလျှင် အေသိကာဖ်နီယသ်ဖြင့် ဂျမာအသ်ခါနာ အတွင်းသို့ရောက်ရှိနေရမည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စမှအပ ဂျမာအသ်ခါနာ၏ အပြင်သို့ထွက်ခွင့်မရှိ။ အကြောင်းမဲ့ထွက်သွားလျှင် အေသိကာဖ်ပျက်၏။

ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရန်နှင့် ကိုယ်မသန့်၍

ရေချိုးရန် အပြင်သို့ထွက်ခွင့်ရှိသည်။ အိမ်မှဗလီသို့ ထမင်းပို့ပေးမည့် သူမရှိက အိမ်သို့ပြန်၍ ထမင်းယူလာခွင့်ရှိသည်။ လူမမာ သတင်းမေးရန် ဗလီဂျမာအသ်ခါနာ အပြင်သို့ထွက်ခွင့်မရှိ။ သို့သော် မိမိကိုယ်တိုင် နာမကျန်းဖြစ်နေလျှင် ဆေးခန်းသို့ သွားခွင့်ရှိသည်။ အေသိကာမ်ထိုင်သူအဖို့ ဆွောင်မိဥပုသ်ထားရန်မှာ စည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်သော် စွန္နသ်အေသိကာမ်လည်း ပျက်ပြယ်သွားမည်။

အေသိကာမ်ဝင်နေစဉ် ဓမ္မတာဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အေသိကာမ်သည်လည်း အလိုအလျောက်ပျက်ပယ်သွားမည်။ ဓမ္မတာကြောင့် ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်သည်။ ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်သဖြင့် အေသိကာမ် လည်းပျက်သွားမည်။ မိမိတို့ ဂျမာအသ်ခါနာတွင် ဂျူမုအဟ် ဖတ်သည့်အစီအစဉ်မရှိပါက ဂျာမေဗလီသို့သွားခွင့်ရှိသည်။

ဂျမာအသံခါနာတွင် အေသိကာမ်ထိုင်ရာတွင် အရေ
တွက်နှင့် အသက်ကန့်သတ်ထားခြင်းမရှိ။ ဆန္ဒရှိသူတိုင်းထိုင်
ခွင့်ရှိသည်။ (သို့သော် လတ်တလောအခြေအနေအရ တာဝန်
ရှိသူများက ကန့်သတ်ထားလျှင် နာခံရမည် ရန်မလုပ်ရပါ)

အေသိကာမ်တွင် အပိုစကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ရှား
ရမည်။ တိတ်ဆိတ်စွာနေခြင်းသည်လည်း မလျော်ကန်ပါ။
အိဗာဒသံများပြုလျက် မောပန်းခြင်းကြောင့် အနားယူသည့်
နိယသံဖြင့် တိတ်ဆိတ်စွာနေပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော်တိတ်
ဆိတ်စွာငြိမ်သက်ခြင်းသည် အိဗာဒသံမဟုတ်ဟု ခံယူထားရ
မည်။ ကိုးထားသော အေသိကာမ်သည် ဝါဂျစ်ဗ်ဖြစ်သည်။
အနည်းဆုံး တစ်ရက်အတွက်ထိုင်ရမည်။ နဖိလ်အေသိကာမ်
ဟု ရည်စူးကာ အချိန်မရွေး အချိန်အကန့်အသတ်မရှိ ထိုင်
ခွင့်ရှိသည်။ ဗလိသို့ဝင်တိုင်း အေသိကာမ်နိယသံပြုသင့်သည်။

ကဒရ်ည

ရမသွာန်လ၏ နောက်ဆုံး ၁၀-ရက် 'မ' ညများ

တွင်ရှိကြောင်း အထူးသဖြင့် ၂၇-ရက်နေ့ညကို အများကထင်ကြေးပေးကြသည်။ လိုင်လသွယ်ကဒဂ်သည် လပေါင်းတစ်ထောင်ထက်မြတ်သည်။ ကဒဂ်ညလက်မဲ့ဖြစ်သူမှာ ကောင်းချီးမင်္ဂလာအဖြာဖြာမှ လက်မဲ့ဖြစ်ရပေသည်။ ကဒဂ်ည အိဗာဒသ်ပြုသူ၏ အတိတ်မှ ဂိုနတ်များပလပ်သွားသည်။

လေးဦးမှအပ အားလုံးကိုချမ်းသာခွင့်ပြုသည်။ (၁) အရက်သေစာ (မူးယစ်သေစာ)သုံးစွဲသူ၊ (၂) မိဘကိုအာခံဖိဆန်သူ (၃) ဆွေမျိုးအဆက်ဖြတ်သူ။ (၄) ရန်ညှိုးထားသူ။ ကဒဂ်ည၌ မိမိတို့အိမ်တွင် တတ်အားသရွေ့ အိဗာဒသ်ပြုနိုင်သည်။ ပင်ပန်းသွားပါက အနားယူနိုင်သည်။

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوكَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَأَعْفُ عَنِّي

မိသ်ရဟ်

မိမိအတွက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများမှအပ မိမိထံရှိသော အပိုပစ္စည်း၏ တန်ဖိုးသည် ၆၄ ၅၂၅ တိုလာ၏ တန်ဖိုးနှင့် ညီမျှလျှင် ဖိသ်ရဟ်ထုတ်ရသော နိဗာဓ်ရှင်ဖြစ်သွားသည်။

အီးဒ်နွေအာရုံတက်ချိန်ရောက်သည်နှင့် ဖိသ်ရဟ်ထုတ်ရ၏။
 (၂၀၀၅ အောက်တိုဘာလက နေစာင်၏ ငွေကြေးမှာ တစ်သိန်း
 ရှစ်သောင်းခုနစ်ထောင်တစ်ရာနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်ဖြစ်သည်။)
 နှစ်စဉ်အနည်းအများ အတက်အကျရှိသည်။ ဖခင်သည်
 အရွယ်မရောက်သေးသော သားသမီးများဘက်မှလည်းပေးရ
 မည်။ တစ်ဦးလျှင် ဂျုံတစ်ပိဿာတစ်ဆယ်သား (သို့) ယင်း၏
 တန်ဖိုးကို တွက်၍ပေးရ၏။ အရွယ်ရောက်သူ အမျိုးသား၊
 အမျိုးသမီးတိုင်းအပေါ် ဖိသ်ရဟ်ထုတ်ရန်တာဝန်ရှိသည်။
 ကောင်းသ်စားထိုက်သူ သားချင်း အိမ်နီးချင်းကို ဦးစားပေးသင့်
 သည်။ ဆွေအင်မ်ဥပုသ်မထားသူလည်း တာဝန်အရ ဖိသ်ရဟ်
 ပေးရမည်။

အီးဒ်နွေ၏လုပ်ငန်းများ

နံနက်စောစောစားခြင်း စွန့်ပလွံသီ၊ “မ” အရေတွက်
 မျှစားခြင်း၊ မိစ်ဝါးက်တံပူတိုက်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း၊ အမွှေး

အကြိုင်သုံးခြင်း၊ အဝတ်စုံများအနက်မှ အကောင်းစားကိုဆင်
ခြင်း၊ ဖိသ်ရဟ်ပေးဆောင်ခြင်း၊ ပျော်ရွှင်မှုကိုဖော်ထုတ်ခြင်း၊
စွမ်းဆောင်နိုင်သမျှလှူဒါန်းခြင်း၊ စောစောထ၍ အီးဒ်ဂါဟ်သို့
စောစောသွားခြင်း၊ မိမိရပ်ကွက်ဗလီတွင် ဖျေရ်နမာဇ်ဖတ်
ခြင်း၊ အတတ်နိုင်ဆုံး ခြေလျင်သွားခြင်း၊ အီးဒ်ဂါဟ်သို့သွားစဉ်
အီးဒွလ်ဖိသ်ရ်၌ သပ်ကဗီရ် တိုးတိစ္စာဆိုသွားခြင်း။ အီးဒ်နမာဇ်
ဖတ်မည့်နေရာ၌ အီးဒ်နမာဇ်မဖတ်မီ သို့မဟုတ် ဖတ်ပြီး နဖိလ်
နမာဇ်မဖတ်။ အီးဒ်ပြီးလျှင် အိမ်တွင်နဖိလ်ဖတ်ခွင့်ရှိသည်။

ပျက်မပျက်အချက်များ

နာခေါင်းအတွင်းဆေးထည့်လျှင် ဆွောင်မိဥပုသ်
ပျက်သွားမည်။ သွားဖုံးများမှ သွေးထွက်ရုံနှင့်မပျက်ပါ။
လည်ချောင်း အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သွားပြီဟု ယုံကြည်ရပါက
ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်ချေပြီ။ မျက်စိ၌ ဆေးထည့်ခြင်း အနာပေါ်
ဆေးထည့်ခြင်းဖြင့် ဆွောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။ ဦးခေါင်း (သို့)

ဗိုက်ပေါ်ရှိ အနာတွင်ဆေးထည့်ပါက ဦးနှောက်(သို့) ဝမ်းဗိုက်
 အတွင်းသို့ဆေးစိမ့်ဝင်သွားမည်ဆိုပါက ဆွောင်မိဥပုသ်
 ပျက်သွားမည်။ သွားနှုတ်ခြင်းဖြင့် ဆွောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။
 သွေးများစွာထွက်လည်း ဆွောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။ အဆိပ်
 သတ္တဝါကိုက်လိုက်လို့လည်း ဆွောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။ အလို
 အလျောက်အော့အန်လျှင် ဆွောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။ အလို
 အလျောက်ပြန်ဝင်သွားလျှင်လည်း မပျက်ပါ။ သို့သော် တမင်
 မျှီချလိုက်ပါက ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်သွားမည်။

လက်ထိုးအန်စေပြီး ပါးစပ်အပြည့်အန်လိုက်ပါက
 ဆွောင်မိဥပုသ် ပျက်သွားမည်။ ပါးစပ်မပြည့်ပါက
 ဆွောင်မိဥပုသ် မပျက်ပါ။ ဂလူကိုစံသွင်းခြင်း
 အကြောဆေးသွင်းခြင်းသည် ချွင်းချက်ရှိလျှင်
 ဆွောင်မိဥပုသ် မပျက်ပါ။ အားအင်ပြည့်ရန်ဆိုမှု
 မက္ကရှုတ်ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့ ပြာ သွားတိုက်ဆေးတို့ဖြင့် သွားတိုက်
 ပါက မက္ကရှုတ်ဖြစ်သည်။ ဆေးအနည်းငယ်ပင် လည်ချောင်း
 အတွင်းသို့ဝင်သွားပါက ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်သည်။ ငှိပ်ပျော်

နေစဉ် ရေချိုးရန်အကြောင်းပေါ်ခြင်း ဦးခေါင်းတွင် ဆီလိမ်းခြင်း
စွပ်မတ်ထည့်ခြင်းတို့ဖြင့် ဆွှောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။ မတော်တဆ
ယင်ကောင်ဝင်သွားခြင်း မတော်တဆမီးခိုး ဖုံးမှုန့်ဝင်သွား
ခြင်းဖြင့် ဆွှောင်မိဥပုသ်မပျက်ပါ။ တမင်ဤသို့ဝင်အောင်
ပြုလျှင်ဆွှောင်မိဥပုသ်ပျက်သည်။ လော်ဘာန် ထွန်းထားသည်ကို
တမင်ရှူရှိုက်လျှင် ဆွှောင်မိဥပုသ်ပျက်သည်။ သို့သော် ပန်း၊
ရေမွှေး၊ စသည်အခိုးရည်မပါသောအရာကို ရှူရှိုက်လျှင်
ဆွှောင်မိဥပုသ်မပျက်။ သစ်စ၊ သံစများကို အစာသို့မဟုတ်
ဆေးဝါးအားဖြင့်မသုံးကြ။ သို့သော်လည်း စားမိသော် ဆွှောင်မိ
ဥပုသ်ပျက်သည်။ စံဟ်ရီချိန်ကုန်သွားသော်လည်း ကျန်သည်ဟု
ထင်၍ ဝါထမင်းစားခြင်း နေဝင်သွားသော်လည်း နေ့ကျန်
သည်ဟု ထင်မှတ်ကာ ဝါဖြေခြင်းဖြင့် ဆွှောင်မိဥပုသ်ပျက်သည်။

မေ့လျော့၍စားသောက်မိလျှင် ဆွှောင်မိဥပုသ်မပျက်။
သို့သော် ဆွှောင်မိဥပုသ်ရှိနေသည်ကို သတိရှိနေသော် ရေသည်
လည်ချောင်းတွင်းသို့ ရောက်သွားပါက ဆွှောင်မိဥပုသ်
ပျက်သွားသည်။ ကလေးကို ဝါး၍ခွန့်ကျွေးလျှင် မက္ကရူဟ်

ဖြစ်သည်။ အရေးကြီးနေပါက အကြောင်းမဟုတ်။ ဟိုင်းနှင့် နိဗ္ဗာန်ကာလရက်များတွင် ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်ထူးခြင်းမပိုင်။ ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်ထူးနေစဉ် ရာသီပေါ်လာလျှင် ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ် မှာ အလိုအလျောက်ပျက်သွားပြီဖြစ်သည်။ မသန့်ရက်များ၌ လွတ်ခဲ့သော နမာဏ်များအတွက် ကဇာတာဝန်မရှိသော်လည်း ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်များအတွက် ကဇာတာဝန်ရှိသည်။ ဒွါရပေါက် တွင် ဆေး(သို့) စိုသောအရာထည့်လျှင် ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်ပျက် သည်။ ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်ကြောင့်ချိနဲ့မှ ထင်ရှားသူသည် မေ့လျက် တစုံတရာ စားသောက်နေလျှင် သတိမပေးရ။ စားသောက် စေရမည်။ တံတွေးမထွေးဘဲ မျိုချလိုက်လျှင် ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ် မပျက်ပေ။ ကွမ်းတံတွေးထွေး၍ ပလုပ်ကျင်းလိုက်သော်လည်း တံတွေးမှာ အနီရောင်သန်းနေလျှင် အကြောင်းမဟုတ် ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်မပျက်ပေ။ ကွမ်းငုံ၍အိပ်လိုက်ရာ စုမ်ဟောဆွာ ဒိက်ရောက်မှ နီးလာသော် ဆွှတ်ခွာမိဉာဏ်မရချေ။ ဆွှတ်ခွာ မိဉာဏ်ပျက်သည်။ အသားစ ကွမ်းသီးစကို သွားကြားထိုးလျက် ပင် အာခေါင်ထဲကျသွားလျှင် ကုလားပဲလုံးထက်ငယ် ပါက

ဆွောင်မိဥပုသ်မပျက်ပေ။ အကယ်၍သွားကြားထိုးပြီး ပါးစပ်
အပြင်ထုတ်ပြီးမှ တဖန်မျိုချလိုက်လျှင် ပဲလုံးထက်ငယ်သည်
ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ဆွောင်မိဥပုသ်ပျက်သည်။

ခရီးစဉ်တွင် ဆွောင်မိဥပုသ်ထားရန် နီယသ်မထားခဲ့
သော်လည်း မွန်းမတည့်မီ ၁-နာရီအလျှင် အိမ်သို့ပြန်ရောက်
လာ၏။ သို့မဟုတ် ခရီးတွင် ၁၅-ရက်နေထိုင်ရန် ဆုံးဖြတ်
လိုက်၏။ အကယ်၍ နီယသ်မပြုရသေးလျှင် ယခုဆွောင်မိဥပုသ်
ထားရန် နီယသ်ပြုလိုက်ရမည်။

မှတ်သားရန်မှာ အချို့လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ဆွောင်မိ
ဥပုသ်ပျက်သည်။ ကဇာသာထားရ၏။ အချို့အပြုအမူကြောင့်
ကဇာနှင့်ကဇာရဟ်နှစ်ရပ်လုံးတာဝန်ရှိရမည်။ ကဇာမထားနိုင်
တော့လျှင် ဖိတ်ယဟ်ပေးဆောင်ရမည်။ ဆွောင်မိဥပုသ် တစ်လုံး
အတွက် ထမင်းနှစ်နပ်(သို့) ဖိတ်ယဟ်နှုံးအတိုင်း ပေးလှူရ၏။
ဖိတ်ယဟ်ပေးပြီးသော်လည်း ကျန်းမာရေးကောင်း၍ ဆွောင်မိ
ဥပုသ်ထားနိုင်လျှင် တဖန်ကဇာထားရမည်။ ယခင်ပေးခဲ့သော

ဖဒ်ယဟ် အကျိုးစီးပွားအနေဖြင့်ရရှိမည်။ ကံဇာမထားခဲ့ပါက (သို့)
ကံဇာရဟ်မဆောင်ခဲ့ပါက သေခါနီးအချိန် ဆွောင်မိဥပုသ်များ
အတွက် ဝဆွိယသ်မှာတမ်းမှ ပြုရပေမည်။ ဖဒ်ယဟ်ကို မိဘ
သားသမီး မြေးတို့ကို ပေးခွင့်မရှိပေ။

احكام زكوة

ဇကားသ်တာဝန်ဖြစ်သောစည်းကမ်းများ

မွတ်စ်လင်မ်ဖြစ်ခြင်း၊ အသိဉာဏ်ရှိသူဖြစ်ခြင်း၊
အရွယ်ရောက်သူဖြစ်ခြင်း၊ နိစာမ်ပစ္စည်းကို ပိုင်သူဖြစ်ခြင်း၊
အဓိကပစ္စည်းမှအပ ပိုသောပစ္စည်းဖြစ်ခြင်း၊ ကြွေးမှီမှအပ
ဖြစ်ခြင်း၊ သတ်မှတ်ထားသည့် နိစာမ်ပစ္စည်းကို တစ်နှစ်တိတိ
ပိုင်ဆိုင်ထားသူဖြစ်ခြင်း။

ဇကားသ်ပေးဆောင်ရန်တာဝန်မရှိသူများ

ကာဖိရ်၊ မူးသွတ်သူ၊ အရွယ်မရောက်သေးသူ၊ နိစာဗ်ထက်လျော့နည်းသူ၊ ကြွေးမြီရှိသူ၊ နိစာဗ်ကိုတစ်နှစ်ကြာမျှမပိုင်ခဲ့သူ။ အစ္စလာမ်လက်မခံမီ ကာဖိရ်ဘဝတွင် ဇကားသ်ထုတ်ခဲ့လျှင်မပိုင်။ စိတ်မနံ့ ရူးသွတ်နေသူ ဇကားသ်ထုတ်လျှင်မပိုင်၊ အရွယ်မရောက်သေးသူ ဇကားသ်ထုတ်ရန်တာဝန်မရှိပါ။

ဇကားသ်ထုတ်ရန်တာဝန်ရှိသည်ပစ္စည်း(နိစာဗ်)များ

(၁) ရွှေ (ရွှေထည်လက်ဝတ်တန်ဆာပစ္စည်း) ၇၃ (၇-တိုလာခွဲ) (သို့) ယင်းထက်သာပိုရမည်။ (သို့) ၈၇၄၇၉ ဂရမ်(သို့) (၅၇ကျပ်သား ၁၀ပဲခန့်) (၂) ငွေ (ငွေထည်လက်ဝတ်တန်ဆာပစ္စည်း) ၅၂၃ (၅၂-တိုလာခွဲ) (သို့) ယင်းထက်ပိုရမည်။ ၆၁၂.၃၅ ဂရမ်(သို့) (၄၀ကျပ်သားကျော်) (၃) ငွေကြေးပိုက်ဆံ ငွေ ၅၂တိုလာခွဲ၏ လက်ရှိပေါက်ဈေးနှင့်ညီမျှရမည်။ (သို့) ယင်းထက်ပိုရမည်။ (၄) ရောင်းဝယ်ကုန်ပစ္စည်း၏တန်ဖိုးသည် ငွေ ၅၂တိုလာခွဲ၏ လက်ရှိပေါက်ဈေးနှင့်ညီမျှရမည်။

(သို့) ယင်းထက်ပိုရမည်။

ရွှေတွင်အဓာပါနေလျှင် ရွှေများနေပါက

ရွှေစစ်အလေးချိန် သတ်မှတ်ရမည်။ သို့သော်အရော
များနေသောရွှေသည် ငွေနီစာဓ်နှင့်ညီမျှသွားပါက ယင်းရွှေ
မှလည်း ဇကားသ်ထုတ်ရမည်။

ရွှေနှင့်ငွေပေါင်းတန်ဖိုးမှာ ငွေနီစာဓ်နှင့်ညီမျှလျှင်
(သို့) ရွှေအနည်းငယ်နှင့်ငွေကျပ်အနည်းငယ်ရှိ၏။ ယင်းရွှေ
အနည်းငယ်ကို ရောင်းခြင်းဖြင့် ငွေကျပ်နှင့်ပေါင်းလိုက်သော်
ငွေနီစာဓ်နှင့် ညီမျှလျှင် ဇကားထုတ်ရမည်။

စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အိမ်သုံးကား၊ အငှားယာဉ်၊ အိမ်၊
ဆိုင်၊ အိုး၊ ခွက်၊ ပန်းကန်၊ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ၊ ရေခဲ
သေတ္တာ၊ နေ့စဉ်သုံးသည်ဖြစ်စေ မသုံးသည်ဖြစ်စေ စသည်များ
အဘယ်မျှပင် တန်ဖိုးရှိသည်ဖြစ်စေ ဇကားသ်မထုတ်ရပါ။

လက်စွပ် လက်ကောက်စသည့် ရွှေထည်များတွင်

ငါးသောင်းတန် ပတ္တမြား နီလာ ကျောက်မျက်ရတနာရှိစေကာ
မူ ကောင်းသံထုတ်ရပါ။ သို့သော်ကြိုက်ဈေးရပါက ရောင်းမည်
ဟု နီယသံပြုသော် ယင်းကျောက်မျက်ရတနာအတွက်လည်း
ကောင်းသံထုတ်ရမည်။ အလားတူပင် ရောင်းချရန် နီယသံထား
ရှိသည့်ပစ္စည်းအားလုံးအတွက် ကောင်းသံထုတ်ရမည်။ ဟင်္ဂပြု
ရန် နီစာဗ်ပြည့်ပြီး တစ်နှစ်ပြည့်လျှင် ကောင်းသံပေးဆောင်
ရမည်။

နှစ်စတုင် နီစာဗ်ရှိခဲ့၏

(ယင်းရက်စွဲကိုမှတ်ထားပါ။) နှစ်ဆုံးတွင်လည်း နီစာဗ်
မျှရှိပြန်သော် ကောင်းသံပေးရမည်။ နှစ်လယ်၏ လျော့နည်း၊
တိုးလာခြင်းကို တွက်မည်မဟုတ်ပေ။

ညီအစ်ကိုသုံးဦး တအိမ်တည်းနေထိုင်၍ စုပေါင်းစား
သောက်ကြသည်။ သို့သော် ကိုယ်စီကိုယ်စီ စီးပွားရှာကြလျှင်
သူတို့တစ်ဦးချင်၏ နီစာဗ်စံနှုန်းပြည့်မှသာ နီစာဗ်ပြည့်သူက
ကောင်းသံထုတ်ရမည်။ သုံးဦးလုံး၏ စီးပွားကို စုပေါင်းရန်မလို

ပါ။ သဘောက နိစာဓိသည် တစ်ဦးချင်း ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။

ညီအစ်ကိုများသည် မိမိတို့တွင် ဝင်ငွေအသီးသီးကို မိခင်ထံအပ်နှံသည်။ မိခင်က မိသားစုအတွင်းသုံးစွဲသည်။ နှစ် ပြည့်သည့်အခါ ကျန်ငွေမှာ တစ်ဦးချင်းအတွက် နိစာဓိမျှပင် မပြည့်လျှင် ဇနီးသ်ထုတ်ရန်မလိုပါ။

စဘော်လက်ခံထားသူက ဇနီးသ်ပေးရန်တာဝန်မရှိ

ငွေရှင်(သဘောက) စဘော်အပ်ထားသူကသာ မိမိ အပ်ထားငွေအတွက် နှစ်စဉ်ဇနီးသ်ထုတ်ရန်တာဝန်ရှိသည်။ သို့သော် အိမ်ငှားခမြှာ စဘော်အပြင် အပိုအလှူမရှိ။ ဤနေရာ အပြင် အခြားနေစရာလည်း မရှိလျှင် ထုတ်ရန်တာဝန်မရှိတော့ ပေ။ ဇနီးသ်စားထိုက်သူပင်ဖြစ်ရချေပြီ။ ငွေချေးသည့်ကိစ္စ တွင် ငွေပိုင်ရှင်ကသာ ဇနီးသ်ထုတ်ရမည်။ ငွေချေးယူသူက ပေးရန်မလိုပါ။ ငွေချေးယူသူသည် မိမိပိုင်၊ ရွှေ၊ ငွေကြေး အားလုံးကိုပေါင်းကာ အကြွေးနှစ်သိန်းကို နှုတ်ပြီးသော်လည်း

ငွေနီစာမိနှင့် ညီမျှလျှင် ဇကားသံပေးဆောင်ရမည်။ နီစာမိ
ရှင်ဖြစ်ပါက ချေးငွေကို အရစ်ကျအနည်းငယ်စီရနေလျှင်
ရသမျှငွေမှလွန်ခဲ့သောနှစ်အားလုံးအတွက်ဇကားသံထုတ်ရမည်။

မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့သွားသော ချေးငွေအတွက် ပြန်
မရသရွေ့ ဇကားသံပေးဆောင်ရန် တာဝန်မရှိပါ။ တနေနေ
ပြန်လာရသော်လည်း လွန်ခဲ့ပြီးသော နှစ်များအတွက် ဇကားသံ
ပေးဆောင်ရန်မလိုပါ။ အိမ်လခကို ခြောက်လတစ်ကြိမ်(သို့)
၁၂-လအတွက် တစ်ကြိမ်တည်း ရရှိငွေသည် တစ်နှစ်မတိုင်မီ
ကုန်သွားရင် ဇကားသံပေးရန်မလိုပါ။

မှတ်ချက်။ ။ ၂၀၀၅ အောက်တိုဘာလ၏
ငွေ ၅၂၄ ၏ ပေါက်ဈေးမှာ တစ်သိန်းရှစ်သောင်းခုနစ်ထောင်
ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ယင်းပေါက်ဈေးကို စုံစမ်းနေရမည်။

ဇနီးသားသမီးများတစ်ဦးချင်းထံ

ရွှေ ၂ ကျပ်သားစီရှိ၏။ သူတို့၏ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ငွေကြေး
များလည်းရှိ၍ ယင်းရွှေနှင့်ငွေ နှစ်မျိုးလုံးကို ပေါင်းလိုက်ပါက

နေပြီး ပေးဆပ်ရန်အကြွေး ယင်းထက်ပိုနေက ကောင်းသံပေး
ရန် မလိုပါ။

အပြောင်းအလဲ ကုန်ဈေးနှုန်း

ယခင်က ကုန်ဈေးနှုန်းသည် နိစာဓ်ထက်လျော့နည်း
ခဲ့၏။ သို့သော် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်လာ၍
နိစာဓ်နှင့်ညီမျှချိန်မှစ၍ ကောင်းသံဝါဂျိမ်ဖြစ်ရန် တစ်နှစ်ပြည့်ရန်
ရေတွက်ရမည်။

ဇနီးကို မဟာရ်ပေးရန်ကျန်ရှိနေသည်။ မဟာရ်ကို
ပေးမည် မဟုတ်ဟု လုံးဝနိယာမပြုထားလျှင် မဟာရ်ကိုပါ
မိမိ၏ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် ထည့်သွင်းလျက် ကောင်းသံထုတ်လိုက်
ရမည်။ သို့သော် မဟာရ်ကိုပေးဆောင်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ရှိ
လျှင် ယင်းကို နှုတ်၍ ပေးဆပ်လိုက်ပါက နေစာဓ်မျှ မကျန်
တော့လျှင် ကောင်းသံတာဝန်မရှိပေ။

ဇနီးကမဟာရ်ကို မတောင်းခွင့်လွှတ်မှုလည်းမရှိပါက
ယင်းမဟာရ်ငွေ ခင်ပွန်းလက်ဝယ်ရှိနေသော် ဇနီးကကောင်းသံ

ငွေ၏နိစာဓ်နှင့်ညီမျှသွားလျှင် ဇကူးသံထုတ်ရမည်။ အချိန်
တန်လျှင် ဖိသ်ရဟ်လည်းပေး ကုရ်ဗာနီလည်းလုပ်ရမည်။

ရွှေကိုပေါင်နှံထားသဖြင့် ကာယကံရှင်ထံ ငွေမရှိ၊
အမှုထမ်း တစ်ဦးလစာမှာ အနည်းငယ်စီနှုတ်၍ ရုံးတွင်
စုဆောင်းခဲ့ရာ လက်ဝယ်မရှိ ယင်းငွေများသည် မိမိပိုင်ဖြစ်သော
ကြောင့် နိစာဓ်ပြည့်သည့် နှစ်မှစ၍ ဇကူးသံထုတ်ရမည်။

နှစ်စတွင်ရှိသော နေစာဓ်မှာ လေးငါးလအတွင်း
သုံးစွဲ၍ဖြစ်စေ မိုးမြေကျ ဒုက္ခကြောင့်ဖြစ်စေ လုံးဝကုန်ဆုံးသွား
၏။ တဖန်ပြန်၍ နိစာဓ်မျှကို ပိုင်လာသော ဤသို့ပိုင်ဆိုင်သည့်
အချိန်မှ တစ်နှစ်ကို ပြန်လည်ရေတွက်ရမည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး နိစာဓ်ရှင်ဖြစ်သော်လည်း နှစ်လည်တွင်
နိစာဓ်မျှအကြွေး ပြန်ပိလာ၏။ သို့သော် နှစ်ဆုံးတွင် အကြွေး
အားလုံးကို အကျေဆပ်ပြီး နိစာဓ်မျှရှိနေသေးလျှင် ဇကူးသံ
ပေးဆောင်ရမည်။ အကြွေးပေးဆပ်၍ နိစာဓ်မှလျော့နည်းသွား
သော် ဇကူးသံဖရပ်မဖြစ်ပေ။ နိစာဓ်မျှ ပစ္စည်းလက်ဝယ်ရှိ

ထုတ်ရမည်။ ရွှေလက်ဝတ်ရတနာကို ဇနီးက ပိုင်ဆိုင်လာလျှင်
ဇနီးကဇကာသ်ထုတ်ရ၏။

ဇနီးထံရွှေသာရှိ၏။ ခင်ပွန်းအားဇကာသ်ထုတ်ရန်
ပြောသော် ခင်ပွန်းက ယင်း၏ဇကားသ်ကို ထုတ်လိုက်လျှင်
အထမြောက်သည်။ ဤသည်ခင်ပွန်း၏ ဟပ်ကံဖြစ်၍ ဇနီးထံမှ
တောင်းခွင့်ရှိသည်။ သို့မဟုတ် အလိုရှိပါက ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်။

ဓူးသွတ်နေသူအဖို့

တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရူးသွတ်နေသူအဖို့ ဇကားသ်တာဝန်
မရှိပေ။ ရူးသွတ်နေသူဆိုသော်လည်း တခါတရံ ကောင်းသွား၏။
တခါတရံ ရူးသွား၏။ ဤသို့နှစ်ပြည့်ဖြစ်နေပါက ဇကားသ်ပေး
ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိပေသည်။

ဇကားသ်ပစ္စည်းရှိသည့်နေရာ၏ ပေါက်ဈေးအတိုင်း
တွက်၍ထုတ်ရမည်။ နိစာဗ်ရှင်နေထိုင်သည့် အရပ်၏ ဈေးနှုန်း
ကို မတွက်ရပေ။ နှစ်ပြည့်သည့် အချိန်ကာလ၏ ဈေးနှုန်းအတိုင်း

ပေးဆောင်ရမည်။ ကုန်ချော ကုန်ကြမ်းနှင့် မပျက်ဆီးဘဲ ကျန်ရှိနေသော ထည့်သိမ်းစရာ ပုလင်း စံခွက် စသည်များ မှလည်း ကောင်းသ်ပေးဆောင်ရမည်။ ကောင်းသ်ထုတ်ရန် ဖယ်ရှားသည့်အခါ ကောင်းသ်နီယသ်ပြုလျှင် ဖူလုံသည်။ ကောင်းသ်ပေးကမ်းသည့်အခါ ထပ်မံနီယသ်ပြုလုပ်ရန်မလိုပါ။ သို့သော် ကောင်းသ်ပေးကမ်းသည့်အခါ အကြွေးနီယသ်ပြုပါက ကောင်းသ်အထမမြောက်တော့ပေ။ (ဗသဝါဟင်န်ဒီယဟ်)

အကယ်၍ အကြွေးနီယသ်ဖြင့် ကောင်းသ်ငွေပေးခဲ့သော် အကြွေးသာဖြစ်မည်။ ယင်းကအကြွေးပြန်ဆပ်လာသော် ထိုက်တန်သူကို ကောင်းသ်နီယသ်ဖြင့် ပြန်ပေးရပေမည်။ မည်သူမည်ဝါ အကြွေးရရန်ရှိရာ အသင်သွားယူချေဟု မရှိဆင်းရဲသားအား ပြောလျက် ထိုသူပေးဆပ်သမျှသည် အသင့်အဖို့ ကောင်းသ်အဖြစ် သိမ်းပိုက်ရမည်ဟုလည်း ပြောလိုက်ရမည်။

အကြွေးကို ခွင့်လွှတ်ရုံနဲ့ ကောင်းသ်ပေးဆပ်ရာ မရောက်ပေ။ သို့သော်ထိုဆင်းရဲသူအား ကောင်းသ်ငွေအဖြစ်

ထပ်မံပေးဆပ်၍ အကြွေးရရန်ရှိသည်ကို ပြန်တောင်းယူနိုင်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးတို့မှ ရရှိငွေအပေါ်

လယ်ယာထွက်သစ်သီးဝလံနှင့် ကျွဲ၊ နွား၊ သိုးဆိတ်များပိုင်ဆိုင်ရာတွင်လည်း ကောင်းသ်ပေးဆောင်ရ၏။ ရေသွင်း ရေလောင်းရသော သစ်သီးဝလံရရှိသူက နှစ်ဆယ်ပုံတစ်ပုံပေးရပြီး ရေသွင်းရေလောင်းခြင်းမပြုဘဲ အလေ့ကျသော သစ်သီးဝလံရရှိသူတို့က (အိုရွှင်) ဆယ်ပုံတစ်ပုံထုတ်ရသည်။ နှစ်စဉ် သုံးကြိမ်သီးလျှင် ရိတ်သိမ်းဆွတ်ခူးတိုင် (အိုရွှင်) ထုတ်ရ၏။ သီးနှံအစား ယင်း၏တန်ဖိုးဖြင့်လည်း ပေးခွင့်ရှိသည်။ ငှားရမ်းထားမှု ငှားယူစိုက်ပျိုးသူသာ အိုရွှင် ပေးဆောင်ရ၏။ မြေရှင်က မပေးရပါ။ ကိုယ့်အိမ်ဝင်းအတွင်း သစ်ပင် ပျိုးပင်စိုက်၍ ဆွတ်ခူးရရှိသမျှအပေါ် အိုရွှင်မထိုက်ပေ။

ကျွဲ၊ နွား၊ သိုး၊ ဆိတ်တို့၏ ကောင်းသ်

ကျွဲ၊ နွား၊ ကောင်ရေ ၃၀-ပြည့်လျှင် နှစ်ပြည့်တိုင်း တစ်ကောင်၊ ကောင်ရေ ၄၀-ရှိလျှင် ၂နှစ်သား ၁-ကောင် ကောင်ရေ ၆၀-ရှိလျှင် ၁နှစ်သား ၂-ကောင် ကောင်ရေ ၆၀-ထက်များလျှင် အကောင် ၃၀-တိုးလာတိုင်း ၁နှစ်သား ၁-ကောင် ၄၀-တိုးလာတိုင်း ၂နှစ်သား ၁-ကောင် (၃၀ထက် နည်းနေသော် တာဝန်မရှိပါ။)

ကောင်ရေ ၈၀-ဖြစ်လျှင် ၂နှစ်သား ၂-ကောင် ကောင်ရေ ၉၀-တွင် ၃နှစ်သား ၃-ကောင် ၁၀၀ဖြစ်နေလျှင် ၁နှစ်သား ၂-ကောင် ၂နှစ်သား ၁-ကောင်

သိုး၊ ဆိတ် ၄၀ပြည့်လျှင် ၁-ကောင် ၁၂၁ကောင်ရှိ လျှင် ၂-ကောင် ၂၀၁ကောင်ရှိလျှင် ၃-ကောင် ၄၀၀တွင် ၄-ကောင် ၄၀၀ အထက်ဆိုမှု ကောင်ရေ ၁၀၀တိုင်းအတွက် တစ်ကောင်ကျ ကောင်းသ်ထုတ်ရမည်။ (၄၀ ထက်နည်းနေသော် တာဝန်မရှိပါ။)

အကယ်၍ ဆိတ်များသည် ရောင်းဝယ်ကုန်ဖြစ်သွား
ပါက စီးပွားဖြစ်ရောင်းဝယ်ကုန်ပစ္စည်းတွင် ထည့်သွင်း၍
ဇကားသ်ထုတ်ရမည်။

ဇကားသ်ပေးပိုင် / မပေးပိုင်သူများ

“ဇကားသ်ပေးခြင်းမပိုင်သူများမှာ” မိဘနှစ်ဘက်
လုံးမှ ဘိုးဘွားများ သားသမီး၊ မြေး၊ မြစ်များ၊ ဇနီးမောင်နှံ
အချင်းချင်း ပေးခြင်းမပိုင် ဆိုင်ယဒ်မျိုးနွယ်သို့ပေးခြင်းမပိုင်။

“ဇကားသ်ပေးခွင့် ရှိသူများ” ညီအစ်ကို၊ အစ်မ
ညီမ၊ ဖူဖီ၊ ကျာကျာ၊ မာမူ၊ ခါလာ၊ တူ၊ တူမများ၊ မိထွေး၊
ပထွေး၊ သွလားက်ကျသွားသောဇနီး (အစ်ဒ်ဒ်သ်ထိုင်ပြီးလျှင်)
ပေးခွင့်ရှိသည်။

အချို့က အသင်းကိုပေးလိုက်ကြ၏။ အသင်းက
ကဗရ်စုတန် မြေဝယ်ခြင်း၊ ဆေးရုံဆောက်ခြင်းတွင် သုံးစွဲ
သည်မှာမပိုင်ပါ။ ဇကာသ်ယူထိုက်သူ ဆင်းရဲသားအား

ဧကားသ်အပြီးအပိုင်ပေးမှ ဧကားသ်အထမြောက်သည်။ ဗလီ
တွင် ဧကားသ်ငွေ သုံးလျင်မပိုင်ပါ။

တောင်းရမ်းသူများထံ နိစာဗ်မျှပစ္စည်းရှိတတ်သည်။
ထိုသူတို့ကို ဧကားသ်မစားထိုက်ဟု ယုံကြည်ရလျှင် ဧကားသ်၊
ဖိသ်ရဟ်များ ပေးခြင်းမပိုင်။ (ဤတွင်တစ်နှစ်စောင့်ရန်မလို)

ဧကားသ်ပေးဆောင်စဉ် ဤသူသည်ဧကားသ်ယူယိုက်
သူဖြစ်သည်ဟု အပြည့်အဝထင်မြင်ယူဆ၍ ပေးလိုက်၏။ သို့
သော် ထိုသူမှာ ဆင်းရဲသားယောင်ဆောင်သူဟု သိရလျှင်
ဧကားသ်အထမြောက်သွားပေပြီ။

အိမာမ်၊ မော်ဇင်နီ၊ ယူဆီးမ်၊ မုဆိုးမ၊ ဖြစ်ရုံနှင့်
ဧကားသ်မစားထိုက်ပါ။ ဧကားသ်စားထိုက်သူဖြစ်မှ ပေးပိုင်
သည်။ ဝန်ထမ်းကို လျှော့အဖြစ် ဧကားသ်ပေးခြင်းလည်း
မပိုင်ပေ။ ဧကားသ်ငွေဖြင့် ဆေးဝယ်ပေးနိုင်သည်။ ဆေးရုံ
ဝန်ထမ်းနှင့် ဆေးရုံအဆောက်အဦးတွင် သုံးပိုင်ခွင့်မရှိပေ။
မိုက်ယသ်၏ ကဖန်နှင့် မိုက်ယသ်၏ အကြွေးကိုလည်း ဧကားသ်

ဖြင့် ပေးဆပ်ပိုင်ခွင့်မရှိ။

ဂိုင်ရ်မွန်လင်မ်ကိုလည်း ကောင်းသ်ပေးပိုင်ခွင့်မရှိ။

ကျောင်းသားသည် ကောင်းသ်ယူထိုက်လျှင် ကောင်းသ်ပေးပိုင်သည်။ ကိုယ့်နေရပ်တွင် နိစာဗ်မျှ ပိုင်ဆိုင်သော်ငြားလည်း ကျောင်းတက်နေသဖြင့် ငွေမမှာနိုင်သုံးစွဲစရာလည်းမရှိပါက ယင်းကျောင်းသားကိုလည်း ကောင်းသ်ပေးပိုင်သည်။ စားထိုက်သော ကျောင်းသားကိုပေးခြင်းမှာ ပို၍မြတ်သည်။

ဇနီးသည် အမျိုးသမီးထံ နိစာဗ်မျှပစ္စည်းမရှိ ခင်ပွန်းကလည်း မဟာရိပေးရန် အသင့်မရှိပါက ယင်းအမျိုးသမီးအား အခြားသူများက ကောင်းသ်ပေးခွင့်ရှိသည်။

အိမ်ရှင်ရှိစေကာမူ မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေး မပူလှုံလျှင် ကောင်းသ်ပေးပိုင်သည်။ ကောင်းသ်စားထိုက်သူကို အိမ်ငှားခွင့်ပြုကာ ထိုသူထံမှ အိမ်လခကို ကောင်းသ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းမပိုင်ပေ။ ပြုပိုင်နည်းမှာ သူ့ထံမှ အိမ်လခကိုယူပါ။

တဖန်ကောင်းသံအဖြစ် ယင်းငွေကို သူ့အားပြန်ပေးလိုက်ပါ။

ကောင်းသံစားထိုက်သူများရှိသည့် အိမ်ထောင်စုဝင် တစ်ဦးချင်းကို နိစာဗ်မပြည့်သည်ခန့်လည်း ပေးခွင့်ရှိသည်။ အိမ်ထောင်ဦးစီးတစ်ဦးကိုသာပေးလိုပါက သူ၏အိမ်ထောင်စု တစ်ရက်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စည်းနိုင်သည်ခန့်ပေးသင့်သည်။ ဒီးနဲရေးရာ ကျမ်းစာပေကို ကောင်းသံစားထိုက်သူ ကျောင်းသား များအား အဖိုးအခမယူဘဲ ပေးလိုက်ခြင်းပိုင်သည်။

အသိဉာဏ်မရှိသေး။ ငယ်ရွယ်သော ကလေးများ လက်ထဲမပေးရ။ သူတို့၏အုပ်ထိန်းသူ ဖခင်ကိုသာပေးရ၏။

ဖခင်က နိစာဗ်ရှင်ဖြစ်လျှင် သူ၏အရွယ်မရောက် သေးသော သားသမီးများအား ကောင်းသံပေးပိုင်ခွင့်မရှိပေ။ သို့သော်အရွယ်ရောက်သော သားသမီးများ ကောင်းသံစား ထိုက်သူဖြစ်ပါက ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

မိမိကိုယ်စား တစ်ဦးအားကျူပ်ရဲ့ ကောင်းသံထုတ် လိုက်ပါဟု ပြောလိုက်၏။ ကိုယ်စားလှယ်ထံ ကောင်းသံငွေ

မရောက်သေးသော်လည်း ကိုယ်စားလှယ်က မိမိဘက်မှ
 ကောင်းသ်ထုတ်လျင်ပိုင်သည်။ ဤငွေသည်နိစာဓ်ရှင်က ကိုယ်
 စားလှယ်အား ဆပ်ရမည့်အကြွေးဖြစ်သွားမည်။

နိစာဓ်ရှင်က ဘာမှမပြောဘဲ ကိုယ်စားလှယ်က မိမိ
 အသိဖြင့် နိစာဓ်ရှင်ဘက်မှ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ ကောင်းသ်ထုတ်
 ခြင်း မပိုင်ပေ။

ဇကူးသ်ထုတ်ရမည့် နှုန်းထားမှာ

မိမိပိုင်ဆိုင်မှု၏ ၄၀-ပုံ ၁-ပုံသာပေးရ၏။ ဥပမာ
၂၀၀၅ခုနှစ်၏ နိစာဉ်မှာ ၁၈၇၀၀၀ ဖြစ်ရာ ၄၆၇၅ ကျပ်
ဇကူးသ် ထုတ်ရ၏။

၁-ရာမှာ (၂ကျပ် ပြား၅၀)

၁-ထောင်မှာ ၂၅

၁-သောင်းမှာ ၂၅၀

၁-သိန်းမှာ ၂၅၀၀

၁၀-သိန်းမှာ ၂၅၀၀၀

၁၀၀-သိန်းမှာ ၂၅၀၀၀၀

احكام الحج

ဟဂျ်၏ပဉ္စတော်များ

ဟဂျ်သည် အစွလာမ္မုလ္လာဟ်ကြီးငါးခုအနက်မှ တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အရွယ်ရောက်ပြီး သတိကောင်းသည့်မွတ်စလင်မ် မဏ္ဍဟ်သို့အသွား အပြန်အသုံးစရိတ် မိသားစုစရိတ် တတ်နိုင်မည်။ လမ်းပမ်းလုံခြုံမည်။ ကျန်းမာရေးလည်း ကောင်းမည်ဆိုလျှင် တစ်သက်တာတွင် ဟဂျ်တစ်ကြိမ်ဆောက် တည်ရန် ဖရစ်တာဝန်ဖြစ်သည်။

ဖိလ်ဟဂျ်လ ၈-ရက်နေ့မှ ၁၃-ရက်နေ့အထိသည် ဟဂျ်ကာလဖြစ်ပြီး ကျန်ရက်များသည် အ့မ္မရဟ်ကာလ ဖြစ်သည်။

အ့မ္မရဟ်၏ပရပ်စ်

(၁) အဲဟ်ရာမ်ဝတ်ခြင်း၊ (၂) သဝါဖ်လှည့်ခြင်း။

အမွေရဟ်၏ဝါဂျိမ်

(၁) စအိပြုခြင်း၊ (၂) ဆံတိ/ကတုံးတုံးခြင်း။

ဟဂျ်၏ပရပ်စ်

(၁) အဲဟ်ရာမ်ဝတ်ခြင်း၊ (၂) အရဟ်သံသ့ဆိုင်းဝံ့ခြင်း။

(၃) သဝိဖိ ဖိယာရသ်ပြုခြင်း။

ဟဂျ်၏ဝါဂျိမ်

(၁) မုဒ်လေဖဟ်တွင် ဆိုင်းဝံ့ခြင်း၊ (၂) ရမိခဲပေါက်
ခြင်း၊ (၃) ကုရ်ဗာနီပြုခြင်း၊ (၄) ဆံတိ/ကတုံးတုံးခြင်း၊
(၅) စအိပြုခြင်း၊ (၆) သဝိဖိ ဝိဒါလှည့်ခြင်း။

ဟဂျ်ပြုနည်း (၃)မျိုးရှိသည်

(၁) အိမ်ရာဒ် (ဟဂျ်တစ်မျိုးတည်းပြုခြင်း)
(၂) ကိရာန် (အမွေရဟ်နှင့် ဟဂျ်ကိုအဲဟ်ရာမ်တစ်ခုတည်းဖြင့်
ဆောင်ရွက်ခြင်း)၊ (၃) သမသ်သုအ် (အမွေရဟ်နှင့်ဟဂျ်ကို သီး

ခြား အဲဟ်ရာမ်ဆောင်ရွက်ခြင်း)

အုမ္မရဟ်ဆောက်တည်နည်း

(သမသ်သုအ်ဟဂျ်ပြုမည့်သူအတွက်)

(၁) ဆပ်ပြာတိုက်ပြီး ရေဝအောင်ချိုးပါ။ (၂) သမသ်
သုအ်ဟဂျ်အတွက် အဲဟ်ရာမ်ဝတ်ပါ။ (၃) အွမ်ရဟ်နီယသ်
ပြုပါ။ နှစ်ရကအသ်နမာဇ်ဖတ်ပါ။ (၄) ဦးထုတ်ချွတ်ပါ။ သလ်
ဗီယသ်သုံးကြိမ်ဆိုပါ။ ဒရူးဒ်ပို့ ဒုအာတောင်းပါ။ (၅) ကအ်
ဗဟ်ကိုမြင်သည်နှင့် ဒုအာပြည့်ပြည့်စုံစုံတောင်းပါ။ (၆) ရမလ်၊
အိဇ်သိဗာနှင့်တကွ သဝါဖ်လှည့်ပါ။ (ကအ်ဗဟ် ခုနှစ်ပတ်
ပတ်ပြီးမှ သဝါဖ်တစ်ကြိမ်ဟု ခေါ်သည်။) (၇) မကာမေ
အိဇ်ဗ်ရာဟီးမိဉ် နမာဇ်ဖတ်ပါ။ (၈) ဇမ်ဇမ်ရေ အဝသောက်ပါ။
စအီလုပ်ပါ။ (စွဇာနှင့်မရ်ဝဟ်ကြားလျှောက်ခြင်းကို စအီဟု
ခေါ်သည်။) (၉) မတ်စ်ဂျီဒေဟရာမ်သို့ဝင်၍ နမာဇ်နှစ်ရက
အသ်ဖတ်ပါ။ (၁၀) ဗလီအပြင်ထွက်၍ ဟလပ်က် ဆံချပါ။
အဲဟ်ရာမ်ချွတ်ပါ။

ဟင်္ဂျ်ဆောက်တည်နည်း

(၁) ဇူဟ်ဟင်္ဂျ်လ ၈-ရက် အဲဟ်ရာမ်ဖြင့် ရမိနာသို့ သွားရန် (၂) ဇူဟ်ဟင်္ဂျ်လ ၉-ရက် နေထွက်ပြီးမှ အရဖာသ် သို့ထွက်ပြီး နေဝင်ချိန်အထိ အရဖဟ်မှာ တည်းခိုပါ။ နေဝင် လျှင် မင်ရိမ်မဖတ်ဘဲ မွမ်ဒလေဖဟ် သို့သွားပါ။ အေရှာအ် အချိန် မွမ်ဒလေဖဟ်မှာ မင်ရိမ်နှင့် အေရှာအ် တဆက် တည်းဖတ်ပါ။ (၃) ဇူဟ်ဟင်္ဂျ်လ ၁၀-ရက် ဖဂျရ်နေမထွက်မီ မိနာသို့သွားပြီး ရှိုင်သွာန်ကြီးကိုသာ ခဲပေါက်ပါ။ ကုရ်ဗာနီ လုပ်ပါ။ ခေါင်းတုံးပါ။ အဲဟ်ရာမ်ချွတ်ပါ။ ဝတ်နေကျ အဝတ်အစားဖြင့် သဝါဖိဇယာရသ်လှည့်ပါ။ စအီလုပ်ပါ။ မိနာ သို့ ပြန်၍ညအိပ်ပါ။ (၄) ဇူဟ်ဟင်္ဂျ်လ ၁၁၊ ၁၂-ရက် တို့၌ ရှိုင်သွာန်သုံးကောင်စလုံးကို အစဉ်လိုက်ခဲပေါက်ပြီး မက္ကဟ် သို့ပြန်လာပါ။ မက္ကဟ်မှ ထွက်ခွာမည့်နေ့ သဝါဖိဝိဒါလှည့်ပါ။

ကုရ်ဗာနီပညတ်ချက်

(၁) ငွေသား ၅၂တိုလာခွဲ၊ ၎င်း၏ တန်ဖိုးနှင့် ညီ

ဖိုးကို ပိုင်ဆိုင်လျှင် ကုန်ဗာနီပြုရန် ဝါဂျစ်ဗ်ဖြစ်သည်။

(၈) ကျွဲ၊ နွား၊ ကုလားအုပ်တစ်ကောင်စီတွင် ဝေစု ၇-စုပြု၍ ကုန်ဗာနီလုပ်ပိုင်သည်။ သားကောင်မဝယ်မီ ဝေစု ၇-စုကို သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ရမည်။ (၇)ဦးလုံးက ကုန်ဗာနီအိဗာဒသ် တာဝန်ကျေပွန်သည့် နီယသ်ရရှိမည်။ (၇)ဦးအနက် နဇရ် အကီကဟ် နီယသ်ဖြင့်လည်း ဝေစုပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။ နဇရ်ကိုး ထားသော သားကောင်(သို့) အစုစပ်ကို သူဆင်းရဲအား ပေးလိုက်ရမည်။ ဤသို့ပင် ဝစီယသ် (သေတမ်းစာ)ကြောင့် ကုန်ဗာနီပြုရလျှင်လည်း ယင်းဝေစုကို လှူဒါန်းပေးကမ်းလိုက်ရမည်။ (၉) ကုန်ဗာနီသားကောင်ကို ဇဗဟ်ပြုရန်အရေးကြီးသည်။ သားကောင်၏ တန်ဖိုးကို လှူဒါန်းရုံနှင့် ကုန်ဗာနီ အထမမြောက်။ (၁၀) ဝေစုခွဲရာတွင် ညီတူညီမျှဖြစ်ရန် အရေးကြီးသည်။ မှန်းဆ၍ ခွဲဝေနည်းကို မကျင့်သုံးအပ်။ (၁၁) ဆိတ်ဆိုလျှင် တစ်နှစ်သားထက်မငယ်စေရ။ နွားနှင့် ကျွဲဆိုမူ နှစ်နှစ်သားထက်မငယ်စေရ။ (၁၂) ကုန်ဗာနီသား

မျှသော ငွေစက္ကူ(သို့)ငင်းတန်ဖိုးနှင့်ညီသော (အသုံးအဆောင်ထက်) ပိုလျှံပစ္စည်းရှိလျှင် (နှစ်ပြည့်ရန်မလို) ကုန်ဗာနီပြုရန် တာဝန်ရှိသည်။ (၂) ခရီးသည်အပေါ် ကုန်ဗာနီ ဝါဂျစ်ဗ် မဟုတ်။ (၃) ဖစ်သ်ရဟ်ကဲ့သို့ အရွယ်မရောက်သေးသော သားသမီးကလေးများဘက်မှ ကုန်ဗာနီပေးရန် တာဝန်မရှိ။ (၄) ဇနီးဘက်မှလည်း ကုန်ဗာနီပေးရန် တာဝန်မရှိပေ။ သူမ၏ ခွင့်ပြုစေခိုင်းချက်ဖြင့်ဆိုလျှင် သူမလည်း ကုန်ဗာနီပြုလျှင် အထမြောက်သွားမည်။ (၅) ကုန်ဗာနီပြုခြင်းသည် ကြီးမားသောအမလ်ဖြစ်၍ ကုန်ဗာနီတာဝန်မရှိလျှင်လည်း ပြုလုပ်က ကြီးမားသော အကျိုးစဝါးခံကိုရရှိမည်။ ကုန်ဗာနီ၏ နိယသ်ဖြင့် သားကောင်ဝယ်သည်နှင့် ကုန်ဗာနီပြုရန်မှာ ဝါဂျစ်ဗ် ဖြစ်သွားမည်။ (၆) ဇိလ်ဟဂျ် ၁၀-ရက်မှ ၁၂-ရက်နေ့ ညနေ အထိ ကုန်ဗာနီပြုလုပ်ရန် ကာလဖြစ်သည်။ ကုန်ဗာနီအတွက် အမြတ်ဆုံးနေ့မှာ ၁၀-ရက်နေ့၊ ထို့နောက် ၁၁-ရက်နေ့၊ ထို့နောက် ၁၂-ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ (၇) ခရီးသည်သည် (၁၂)ရက်နေ့ နေမဝင်မီ ပြန်ရောက်လျှင်၊ ကုန်ဗာနီ နိစာဗ်ပစ္စည်းတန်

ကောင်၏ သားရေကို ကိုယ်တိုင်သုံးစွဲလိုပါက သုံးခွင့်ရှိသည်။ သားရေကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏တန်ဖိုးကိုဖြစ်စေ၊ ဇနီးသားထိုက်သူအား လှူဒါန်းလိုက်ရမည်။ ဗလီကျောင်း စသည့် အခြားကောင်းမှုတွင် သုံးစွဲခွင့်မပိုင်။ (၁၃) မိမိသဘောဆန္ဒဖြင့် သေသူတစ်ဦးဦးဘက်မှ ကုန်ဗာနီပြုလျှင် ယင်း၏ကုန်ဗာနီအသားကို ကိုယ်တိုင်လည်း စားသုံးနိုင်သည်။ (၁၄) ကုန်ဗာနီသားကောင်၏အသားကို ကိုယ်တိုင်လည်းစားခွင့်ရှိသည်။ သားချင်းသူဌေးများအားလည်း ပေးနိုင်သည်။ အကောင်းဆုံးမှာ အနည်းဆုံး သုံးပုံတစ်ပုံကို ပေးလှူခြင်းဖြစ်သည်။ (၁၅) ဝယ်ပြီး ကုန်ဗာနီ သားကောင်ပျောက်ဆုံးသွားသဖြင့် နောက်ထပ်တစ်ကောင်ဝယ်ယူ၏။ ထို့နောက်ပျောက်ဆုံးသွားသော သားကောင်ပြန်ရရှိ၏။ အကယ်၍ ချမ်းသာသူဆိုပါက ကြိုက်ရာတစ်ကောင်ကို ကုန်ဗာနီပြုရန် တာဝန်ရှိသည်။ ဆင်းရဲသားဆိုလျှင် နှစ်ကောင်လုံးကို ကုန်ဗာနီပြုရန် ဝါဂျီဗိဖြစ်သွားပေမည်။ (၁၆) ကုန်ဗာနီတာဝန်ရှိသူသည် ကုန်ဗာနီပြုခွင့်

ရှိသော သုံးရက်တာအတွင်း ကုန်ဗာနီမပြုခဲ့သော် ထိုသူသည် ဆိတ်တစ်ကောင်၏ တန်ဖိုးကိုလှူဒါန်းရမည်။ (၁၇) သားကောင်၏ သွားအများစုကျိုးနေလျှင်၊ ခြေကျိုးနေလျှင်၊ မျက်စေ့ကန်းနေလျှင်၊ ဦးချိုပြတ်နေလျှင်၊ နို့အုံပြတ်နေလျှင် အထီး၊ အမ မခွဲနိုင်လျှင် နားရွက်၊ အမြီး၊ သုံးပုံတစ်ပုံထက် ပိုပြတ်နေလျှင် ကုန်ဗာနီပြုပိုင်ခွင့်မရှိ။ သို့သော်နားရွက်သည် မွေးရာပါ အသေးလေးသာရှိ၏။ မွေးကတည်းက ဦးချိုမပါ။ ပါသော်လည်း အနည်းငယ်ပဲသွား၏။ သို့ဆိုမူ ကုန်ဗာနီပြုခြင်းပိုင်သည်။ (၁၈) သားကောင်ဝယ်လာပြီးမှ ကုန်ဗာနီအထမမြောက်သော် ချို့ယွင်းချက် တစ်စုံတစ်ရာပေါ်ခဲ့သော် ယင်းအစား အခြားသားကောင်ဝယ်၍ ကုန်ဗာနီပြုလုပ်ရမည်။ သို့သော် ဗေဟ်ပြုသောကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာ ချို့ယွင်းချက်ပေါ်လာက အကြောင်းမဟုတ်။ (၁၉) ကုန်ဗာနီသားကောင်သည် ထွားကျိုင်းသင့်သည်။ ကိယာမသ်တွင် ထိုသားကောင်သာ ကိုယ့်အစီးအနင်းဖြစ်မည်။ ချို့တဲ့ချိန်ခဲ့သော အစီးအနင်းသည် ဤလောက၌ပင် လိုရာကို အရောက်မပို့နိုင်သကဲ့သို့ သားကောင်

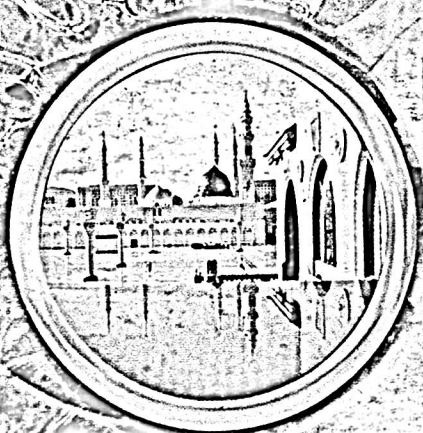
ကလည်း ဂျန္ဓသံပန်းတိုင်သို့ အရောက်ပို့ရာ၌ ခက်ခဲနိုင်သည်။
 (၂၀) ကိုယ့်လက်ဖြင့် ဗေဟ်ပြုခြင်းသည် မွတ်စ်သဟာဗ်ဖြစ်
 သည်။ သို့မဟုတ်အနီး၌ အသင့်ရှိနေရမည်။ ကြီးကျယ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ထံ လက်ဆောင်ဆက်သလိုလျှင် ကိုယ်တိုင် ဆက်သရ
 မည်။ ငွေအနည်းငယ်ထုတ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့် ပိုမိုထုံး
 စံမရှိကြ။ ကုရ်ဘာနီ၏ သွေးနှင့်အသားသည် အရှင်မြတ်
 အတွက် လက်ဆောင်မဟုတ်။ ကိုယ်တိုင်ဖွဲ့ စိတ်အားမန်တို့
 ကို အပ်နှံသော စွန့်စားမှုဖြစ်သည်။ ခလီလွလ္လာဟ်ကြီး၏ စိတ်
 ဝယ် သိုမှီးဆောင်ထားသော ဝိညာဉ်ဗီဇဖြင့် ကုရ်ဗာနီပြုပါမှ
 အရှင်မြတ်ထံတော်တွင် စစ်မှန်သောစွန့်လှူမှုဖြစ်သည်။

ကုရ်ဗာနီကြောင့် ပြုန်းတီးရာမရောက်ခြင်း

မက္ကာဟ်နှင့် မေနာတို့တွင် နှစ်စဉ်သားကောင်များ
 စွာ ဗေဟ်ပြုကြကာ စအူဒီမှ စားသုံးခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်းများ
 ရှိသကဲ့သို့ မြေမြုပ်သည်လည်းရှိ၏။ ကုရ်ဗာနီ၏ ရည်ရွယ်
 ချက်မှာ တမန်တော် အစ်မ်ရဟ်မီးမ်(ﷺ)၏ စွန့်သံကို

လိုက်နာကျင့်သုံးပြသခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်ဆိုလျှင် သားကို
 ဇေဟ်ပြုရမည်။ သို့သော်လူတိုင်းတွင် သားမရှိပါ။ သားအရင်း
 ကိုသာ ဇေဟ်ပြုရမည်ဆိုလျှင်လည်း လူအများစုမှာ ကျင့်သုံး
 နိုင်မည်မဟုတ်။ ကိုယ်နှစ်သက်သောအရာကို စွန့်ခြင်းဖြင့်
 ဇေဟ်ပြုရုံနှင့် ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်မြောက်သွားပေပြီ။ စားရ
 ခြင်း၊ ဝေငှခြင်းစသည်များကား အဓိက ကဏ္ဍတွင်မပါဝင်ချေ။

کتاب
آب و تاب
کتاب

کتاب
آخر از کتب
پاکستان